

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

17^E JAARGANG

WOENSDAG 11 MEI 1932

No. 854

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
 COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.
 Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.
 * Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
 Telefoon Nr. 35000. Postrekning 8408.

BERICHT.

In verband met de a.s. feestdagen zal het volgend nummer op Donderdag 19 Mei verschijnen.

10 MEI 1932.

De geldmarkt was weder zeer stil. De vraag naar geld bleef zeer gering, terwijl het aanbod weder overvloedig was. De weinige wissels, die aangeboden werden, konden gemakkelijk voor $\frac{1}{4}$ of $\frac{1}{16}$ pCt. plaatsing vinden. Callgeld bleef aangeboden voor $\frac{1}{2}$ pCt. en ook in de prolongatierente kwam geen verandering; de notering schommelde tusschen 1 en $1\frac{1}{4}$ pCt.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank blijken de binnenlandsche uitzettingen met f 16,6 millioen te zijn ingekrompen; de post binnenlandsche wissels daalde met f 1,5 millioen en de beleeningen geven een vermindering te zien van f 16,2 millioen. In de posten papier op het buitenland en diverse rekeningen onder de activa der Bank kwam geen wijziging van beteekenis.

De goudvoorraad is met f 13 millioen toegenomen. De zilvervoorraad verminderde daarentegen met f 455.000, zoodat per saldo de post munt en muntmateriaal met f 12,5 millioen is uitgebreid. Het gedeelte van den metaalvoorraad buiten Nederland gehouden bleef deze week ongewijzigd.

De biljettencirculatie blijkt met f 30,3 millioen te zijn ingekrompen; daarentegen namen de rekeningcourant-saldi van anderen toe met f 11,5 millioen en het tegoed van 's Rijks schatkist met f 13,6 millioen, totaal f 25,2 millioen. Het beschikbaar metaalsaldo is met f 14,4 millioen vermeerderd; het dekkingspercentage bedraagt circa 79 pCt. tegen 78 pCt. de vorige week.

* * *

Op de wisselmarkt concentreerde zich aller aandacht op den Dollar. Het aannemen van het bekende voorstel Goldsbrough heeft allerwege ongerustheid doen ontstaan, tengevolge waarvan de Dollarkoers van 2.4684 tot 2.4615 inzakte. Men zag echter al spoedig in, dat dit voorstel toch voorloopig geen verdere kans had. De koers kon zich dan ook weder wat verbeteren en steeg tot 2.4673. Goud voor export is bij de Federal Reserve Bank nog vrij te koop; toch zijn er bezwaren goud naar hier te laten komen. De verscheppingen

moeten bij voorkeur plaats hebben met passagierschepen, waarop — voor eerstvolgende afvaarten althans — geen ruimte voor goederen meer beschikbaar is. Voor verzending met vrachtschepen is de assurantie moeilijk te dekken, zoodat men daarvan geen gebruik kan maken. Men waagt het ook niet om op de lage koersen al vast Dollars in te dekken, omdat men — gezien de onzekere toestanden aan den overkant — bij voorkeur geen grootere saldi wil onderhouden dan strikt noodig is. Stemt ook het feit, dat een dergelijk wetsontwerp in eerste instantie is aangenomen kunnen worden, al niet tot voorzichtigheid? Dollars tegen Ponden varieerden tusschen de 3.66 en 3.68; slot 3.68. Hier te lande was het Pond Sterling de geheele week gezocht en het kwam van 9.03 op 9.08. Marken schommelden aanvankelijk tusschen de 58.60 en 58.65. Gisteren was er veel vraag, waardoor de koers tot 58.87 $\frac{1}{2}$ opliep. Fransche Francs 9.73—9.71 $\frac{1}{2}$ —9.73 $\frac{1}{2}$. Belga's 34.57—34.69. Ook Zwitsersche Francs vast 47.95—48.26. Lires schommelden rond de 12.72. Peseta's zeer gezocht 19.45—19.90. Van de Scandinavische wissels waren Zweedsche Kronen vast 45.40—46.40. Kopenhagen 49.30—49.55 en Oslo 45.85—46.35. Finsche Marken ca. 4.20. Canadeesche Dollars 2.20. De pariteit van den Mexicaanschen Dollar komt uit op 0.79.

Op de termijnmarkt waren één-maands Ponden circa pari, drie-maands $\frac{3}{8}$ c. onder contant. Termijndollars waren tenslotte iets beter: 55 en 150 punten onder kassa; in het midden der week waren deze prijzen resp. 80 en 200 punten.

In den goudhandel en wel hoofdzakelijk voor gemunt goud is wat meer beweging gekomen; er was voor buitenlandsche rekening flinke vraag.

LONDEN, 9 MEI 1932.

De geldmarkt werd verleden week door de betaling van de Mei-coupons nog ruimer voorzien dan de laatste weken reeds het geval was geweest. Het gevolg daarvan is sedert eenigen tijd reeds een voortdurende stijging van de prima vaste rente gevende gouvernementen obligaties, tot welke een deel van het vrijkomende geld zich nu wendt voor tijdelijke of langere beleggingsdoeleinden. Het rendement van de langlopende leeningen begint dan ook met rassche schreden de 4 pCt. te naderen.

Dit wordt tevens in de hand gewerkt door een vernieuwd aanbod van termijn-Dollars, waartegen zicht-Ponden in Londen korte (één- tot drie-maands) belegging zoeken.

In hoofdzaak worden hierdoor ook de zeer flauwe discontokoersen verklaard, die tegen het einde der week tot $1\frac{1}{4}$ —2 voor bankaccepten en $1\frac{1}{2}$ — $\frac{9}{16}$ voor schatkistpromessen terugliepen. Heden zijn schatkistpromessen $1\frac{7}{16}$ pCt. Slot Dollars 3.68. Gulden 9.07—9.08.

GEVOLGEN VAN INTERNATIONALE KAPITAALBEWEGINGEN.

Statistieken van in- en uitvoer.

In de benarde tijdsomstandigheden, waarin wij verkeerden, worden de statistieken van in- en uitvoer waarschijnlijk in ruimer mate geraadpleegd en bestudeerd dan in gewone tijden het geval pleegt te zijn. Die buitengewone belangstelling komt niet alleen van de zijde van economen en staatslieden, alsmede van de handelswereld, maar meer speciaal ook van de zijde der verontruste kapitalisten, die in de bedoelde statistieken naar aanduidingen zoeken te speuren ter beoordeeling van de meerdere of mindere veiligheid van hun bezit. Het is daarom misschien niet overbodig er eens op te wijzen, dat de bruikbaarheid der statistieken zelve ook al door de crisis is aangetast.

In normale tijden kunnen de statistieken van in- en uitvoer ongetwijfeld dienen als een tamelijk betrouwbare meter om het volume van de handelsbeweging en den gang van zaken te peilen. Bij het registreren van het internationaal goederenverkeer wordt intusschen geen aandacht geschonken aan de voorwaarden van betaling, welke voor de verschillende zendingen gelden. Leveringen op korten, en leveringen op langen termijn, zoomede consignatiezendingen worden in de statistieken dooreen geboekt en, wat van meer belang is, bij de beschouwing van de handelsbeweging over de grenzen als hoofdfactor voor de betalingsbalans van een land insgelijks ongesplitst gelaten. Nog afgescheiden van de moeilijkheid om een min of meer zuivere splitsing door te voeren, kan onder normale omstandigheden tegen deze dooreenmenging ook geen bezwaar bestaan, omdat de betalingsconditiën van den handel in haar geheel genomen zich niet dan zeer langzaam zullen wijzigen.

Anders is het hiermede echter gesteld, wanneer tengevolge van een crisis van vertrouwen het geven van crediet aan het buitenland, meer nog dan binnenslands, als gevaarlijk beschouwd en daarom beperkt wordt. Consignatiezendingen en betalingen op langen termijn zal men dan zooveel mogelijk zoeken te vermijden, en als men de zaak toch nog aandurft, dan wel moet exporteeren, dan zal men toch trachten op korten termijn te leveren, waarbij intusschen de meerdere of mindere begeerte om te verkoopen op het al dan niet aanvaarden van risico's in dit opzicht van invloed zal zijn.

Werken een dergelijk gebrek aan vertrouwen en het daaruit voortvloeiend gevoel van onzekerheid uiterst remmend op het tot stand komen van nieuwe zaken, in hooger mate nog zullen zij uitdrukking vinden bij de afwikkeling en invordering van bestaande schulden in het buitenland. Naarmate, ter bescherming van betalingsbalans en valuta, in de debiteurlanden van regeeringswege ingrijpender maatregelen worden getroffen om den export te vergrooten ten opzichte van den import, stijgt in de crediteurlanden het verlangen om de oude vorderingen op de debiteurlanden te innen, wat echter in die landen niet alleen wordt tegengewerkt, maar zelfs als onbehoorlijk wordt opgevat. Men ziet dus het dwaze verschijnsel, dat enerzijds gestreefd wordt naar bevordering van den uitvoer, anderzijds naar verhindering van het bestemmen van die uitvoer voor het nakomen van aangegane verplichtingen. Is het een wonder, dat bij een dergelijke mentaliteit en bij een dergelijke miskenning van economisch inzicht het internationaal handelsverkeer is vastgelopen?

Min of meer vermakelijk is het te constateeren, hoe desondanks in menig geval het vernuft van den handel toch nog telkens door de mazen der voorschriften weet heen te sluipen, en de waakzaamheid der overheid te verschalken. Konden de handelsstatistieken van de laatste jaren spreken, zij zouden

INHOUD.

	Blz.
GEVOLGEN VAN INTERNATIONALE KAPITAALBEWEGINGEN door <i>E. D. van Walree</i>	370
De 16de internationale arbeidsconferentie door <i>Mej. Mr. G. J. Stemberg</i>	372
Contingenteering door <i>Th. Lighthart</i>	373
De Indische middelen over Januari 1932.....	374
AANTEEKENINGEN:	
De kosten der ondersteuning van werkloozen.....	375
De haven van Rotterdam in 1931.....	376
Het tweede crisiscongres van de Alg. R.K. Werkgevers-Vereeniging.....	376
INGEZONDEN STUKKEN:	
Blanco-Effectentransacties door <i>Mr. J. S. G. Scheltema</i> met Naschrift door <i>H. M. H. A. van der Valk</i>	377
ONTVANGEN BOEKEN.....	378
MAANDLIJFERS:	
Overzicht van de Indische middelen.....	379
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	379—384
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

menig interessant geheim kunnen verklappen. Zoo is het thans wel duidelijk, dat de sterk gestegen uitvoeren van Duitschland in den zomer van 1931 geenszins waren toe te schrijven aan verhoogden afzet, maar als een nog niet begrepen methode om kapitaal uit het land te brengen. Met hetzelfde resultaat is het voorgekomen, dat importen voor de betaling waarvan valuta ter beschikking was gesteld, onderweg werden verkocht of beleend.

Leidt het voorgaande reeds tot de conclusie, dat in het huidige tijdsgewricht de statistieken van in- en uitvoer een verkeerden indruk kunnen laten, wanneer men geen rekening houdt met de afwikkeling van oude zaken, en met de veranderde eischen wat betaling betreft, aanmerkelijk ingewikkelder nog wordt de raadpleging wanneer men de invloeden inschakelt, welke de overige componenten van de betalingsbalans tegenwoordig op de internationale goederenbeweging uitoefenen. Terwijl van de zoogenaamd onzichtbare factoren in die balans de interestbetalingen, de dienstverrichtingen, de toeristenuitgaven en dergelijke al evenzeer als het handelsverkeer getroffen worden en in belang verminderen, is de factor kapitaalverplaatsing daarentegen van zeer grooten invloed geworden.

Terecht of ten onrechte meenen tal van kapitalisten in tijdelijke overbrugging naar, dan wel door bellegging in het buitenland grooter veiligheid en meer waarborgen te kunnen vinden dan in het eigen land. Nevens het reeds langer werkend motief van belastingontduiking, zijn het thans niet minder de vrees voor revolutie, en de angst voor valuta-terzwakking, welke ten deze de handeling bepalen. Het is hier niet de plaats om er over uit te weiden of de onbekende gevaren elders in menig geval niet veel grooter zullen blijken te zijn dan de werkelijke of veronderstelde gevaren van de eigen omgeving. „Such es nicht in der Ferne” zegt de Duitscher.

Waar het op aan komt is dat deze vreezen en angsten aanleiding geven tot massale verplaatsingen van vlottend kapitaal, waarbij de kuddegeest zich daarin uit, dat die verplaatsingen zich op een gegeven oogenblik gewoonlijk in dezelfde richting bewegen. De gemakkelijkste vorm van verplaatsing is zonder twijfel het overbrengen naar het buitenland van effectendepôts van fondsen, welke een internationale markt hebben d.w.z. welke met opoffering van een zegel elders zonder meer kunnen worden geleverd. Het aantal van dergelijke fondsen is betrekkelijk echter niet groot. Vandaar dat de bedoelde kapitaalverplaatsingen zich gewoonlijk doen gevoelen door een dringende extra vraag naar buitenlandsche valuta, welke vraag

wegens haar plotseling karakter dan echter meestal niet op de wisselmarkt kan worden bevredigd zonder dat gouduitvoer plaats heeft.

Bij de beoordeeling van dit verschijnsel houdt men evenwel dikwijls niet voldoende in het oog, dat kapitaalverplaatsingen van eenigen omvang wel degelijk ook haren invloed doen gevoelen op de goederenbeweging. Theoretisch gesproken moest reeds de beïnvloeding van den wisselkoers den export in de hand werken, maar van veel beteekenis kan zulks niet zijn, omdat het besluit tot kapitaalvlucht gemeenlijk in snel tempo, zoo niet in paniekstemming wordt genomen en ten uitvoer gebracht. Is er evenwel niet voldoende goud beschikbaar om de kapitaaloverbrenging te financieren, of wordt de uitvoer van het goud van overheidswege verboden of bemoeilijkt, dan kan die overbrenging eigenlijk alleen langs den weg van goederenuitvoer plaats hebben.

* * *

Het is deze omstandigheid vooral, welke de laatste twee jaren viceieerend werkt op de bruikbaarheid der statistieken van in- en uitvoer. In de debiteurlanden, welke normaal een uitvoer-overschot moeten hebben ter nakoming van hunne verplichtingen wegens rentebetaling en aflossing op de in het buitenland opgenomen kapitalen, moet zich noodzakelijkerwijze een noodtoestand ontwikkelen, wanneer het buitenland niet alleen zijn handelscrediet inkrimpt, maar ook de vervallende kapitalen terug verlangt, en in het bijzonder wanneer bovendien gelijktijdig het binnenlandsche kapitaal veiliger oorden tracht op te zoeken. Geen goudvoorraad zal daartegen bestand blijken, en wanneer dan ook nog de goederenafzet in het buitenland kunstmatige hindernissen ontmoet, ja, dan is het onvermijdelijk dat het spaak moet loopen, en dat zich bij de debiteuren de neiging gaat ontwikkelen den gemakkelijksten weg te kiezen, en de buitenlandsche vorderingen eenvoudig te negeren.

In de crediteurlanden is de positie juist omgekeerd. In normale tijden plegen deze landen de wegens interest en aflossing in het buitenland ter beschikking komende gelden wederom in het buitenland uit te zetten, zij het ook niet noodzakelijk in hetzelfde land. Op het oogenblik staat de internationale emissie-bedrijvigheid evenwel reeds sedert een halfjaar geheel stil. Al de bedoelde sommen moeten derhalve thans in natura worden voldaan, zoo niet in goud dan in goederen. Deze stroom van goederen beweegt zich in dezelfde richting als de stroom, die uit het ineenschrompend handelscrediet voortvloeit, en als de stroom die tot verleden jaar door de zeer hoge internationale betalingen wegens oorlogsschulden en herstelverplichtingen noodzakelijk was geworden. Tezamen beteekenen deze stroomen een even ongewone als ongewenschte verplaatsing van goederenhoeveelheden, en het is daarom alleszins begrijpelijk, dat de wereld-economie een dergelijke eenzijdige ontwikkeling en ontwrichting niet heeft kunnen verdragen.

De toestand wordt nog verergerd doordien twee van de voornaamste crediteurlanden, te weten Amerika en Frankrijk, als uitloei van een ultra-beschermende douanepolitiek blijk geven liever goud dan goederen ter afbetaling van het hun verschuldigde te ontvangen. De overige crediteurlanden Engeland (althans tot onlangs), Nederland en België, en tot zekere hoogte ook Zwitserland en Zweden, begrijpen wijzelijk, dat zij alleen langs den weg van goederenimport de vruchten kunnen plukken van de kapitalen, welke zij als resultaat van overgegaarden arbeid, van vlijt, van zuinigheid en van verstandig overheidsbeleid aan het buitenland hebben kunnen uitleenen. Zij begrijpen, dat er geen alternatief is, wanneer men zijn kapitaal niet langer in het

buitenland durft te laten, of zelfs wanneer men alleen maar de rechtmatige beloning voor het gebruik van dat kapitaal wil binnenhalen.

Het is noodig zich al deze omstandigheden voor oogen te houden wanneer men recente handelsstatistieken raadpleegt, en vergelijkt met die van vroeger jaren. Wat Nederland betreft verkeerden wij in de gelukkige omstandigheid, dat wij, dank zij de onzichtbare factoren van de betalingsbalans, voor elke 100 gulden aan goederen, die wij importeerden, niet meer dan 70 à 75 gulden aan goederen hadden af te staan. De rest werd ons geleverd als vergoeding voor aan het buitenland bewezen diensten, en als cijns wegens het door ons uitgeleende kapitaal. In de laatste maanden heeft onze uitvoer het echter niet verder kunnen brengen dan tot ongeveer 60 pCt. van onze invoer, een daling, welke eenige verontrusting heeft veroorzaakt. Ik geloof ten onrechte. Zonder twijfel moet over een niet tekort tijdvak gerekend een redelijke verhouding tusschen in- en uitvoer blijven bestaan, en zoude een daling tot een dergelijk laag percentage (circa 45 pCt.) als de Engelsche statistieken vóór het loslaten van het pond sterling aantoonde, wel degelijk als een symptoom van dreigend gevaar moeten worden gelezen.

In het geval van Engeland oefende het verbroken evenwicht inderdaad een ernstigen druk op den wisselkoers. Te onzent is daarvan tot dusver althans weinig te bespeuren geweest. Integendeel, de beide keeren dat de internationale baissiers een aanval op onze gulden ondernamen, bleken er veel minder vorderingen op Nederland te bestaan dan vorderingen van Nederland op het buitenland. De baissiers trokken daaruit spoedig de consequentie, en namen verlies. Ook het vroeger uit het buitenland naar Nederland overgebrachte kapitaal is niet groot genoeg om bij wegtrekking ongelegenheid te kunnen veroorzaken, en tenzij ons eigen publiek in sterke mate animo voor kapitaalvlucht mocht gaan ontwikkelen, bestaat voorshands geen gevaar voor het evenwicht van onze betalingsbalans.

* * *

Onder die omstandigheden zullen wij naar mijne meening verstandig blijven doen in het algemeen geen bezwaar te maken tegen het in ontvangst nemen van buitenlandsche goederen voor de voldoening van onze vorderingen op het buitenland. Immers, wanneer wij die goederen niet nemen, dan zullen wij in menig geval in het geheel geen betaling kunnen verkrijgen. Van onze regeering mag echter worden verlangd, dat zij dien invoer nauwlettend zal nagaan, en dat zij daarvoor waar nodig althans tijdelijk regelingen zal ontwerpen, die ertoe zullen leiden, dat wij zoo weinig mogelijk goederen ontvangen, welke ons eigen bedrijfsleven kunnen verstoren, en zooveel mogelijk goederen, welke nuttige kapitaal aanwas binnen 's lands grenzen beteekenen. Overigens verlieze men niet uit het oog, dat het uitsluitend de buitengewone tijden zijn, die dergelijke maatregelen wettigen, en dat die maatregelen toch niet meer dan palliatieven zijn, welke misschien verder verval kunnen tegenhouden, maar geen duurzame beterschap kunnen brengen.

Die beterschap zal niet eerder intreden alvorens de politieke, sociale en economische omstandigheden in de wereld zich dusdanig zullen hebben gewijzigd, dat de crisis van vertrouwen zal gaan luwen, en nieuwe ondernemingslust den kapitaalstroom weder in omgekeerde richting, d.i. van de crediteurlanden naar de debiteurlanden, zal doen vloeien.

Het zal interessant zijn deze ontwikkeling in de statistieken van in- en uitvoer te volgen.

E. D. VAN WALREE.

DE 16de INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE.

Ook de 16de Internationale Arbeidsconferentie, welke van 12 tot 30 April jl. te Genève gehouden werd, onderging den invloed van de heerschende economische en financiële wereldcrisis. Zulks bleek reeds uit het rapport van den Directeur van het Internationaal Arbeidsbureau, dat deze aan die Conferentie uitbracht. Voornemens daarin de industriële betrekkingen te behandelen, noodzaakte echter de crisis hem om nogmaals de werkzaamheden van dat bureau en de positie van dat Bureau ten opzichte van de crisis te onderzoeken. Vandaar dat in zijn rapport dit jaar het economische meer dan anders op den voorgrond trad. Na de resultaten verkregen in 1931 onderzocht te hebben, kon de Heer Thomas,¹⁾ de directeur van het Internationaal Arbeidsbureau, tot zijn genoegen constateeren, dat over het algemeen de crisis de beginselen van de sociale wetgeving niet heeft aangetaast, al heeft zij hier en daar vooruitgang verhinderd of vertraagd. Welke is nu de taak van de Internationale Arbeidsorganisatie? Allereerst is een voorname taak de strijd voor een behoorlijke schadeloosstelling aan de werklooze arbeiders. Doch een werkloosheidsverzekering kan slechts de ellende van de werkloozen verzachten en helpt hen niet aan arbeid. Beter is het daarom te trachten de arbeiders aan het werk te houden. Daarvoor kan een behoorlijke arbeidsverdeling dienen. In dat kader past dan een strijd voor de 40-urige werkweek.²⁾ Verder zijn van groot nut een behoorlijke arbeidsbemiddeling, migratie en de uitvoering van groote nationale en internationale werken. Het zou mij te ver voeren dit interessante rapport in zijn geheel te bespreken. Ik volsta met enkele punten te noemen. De nauwe samenhang tusschen de sociale en de economische kwesties leidt er den Heer Thomas toe in zijn laatste hoofdstuk een lans te breken voor een soort georganiseerde staatshuishouding, een „economie organisée of „planwirtschaft”, een organisatie van de productie, in het belang van die productie, van haar stabiliteit, voor haar eigen voordeel dus, waarbij ook de verbruiker voordeel zal hebben. In verband daarmee bespreekt hij verschillende elementen voor een georganiseerde economie als de coöperatieve beweging, cartels enz., betrekkingen tusschen werkgevers en arbeiders, bedrijfsraden, de vakbeweging enz. Een van de punten voor een planwirtschaft is de stabilisatie van den arbeid. Zijn conclusie is, dat men tot een soort georganiseerde economie moet komen: Economische interventie is noodig, deze staat evenwel niet aan de Internationale Arbeidsconferentie. Een eerste vereischte is echter herstel van een stabiel muntstelsel, dan internationale economische samenwerking, samenwerking van alle elementen der productie.

Het spreekt vanzelf, dat dat rapport eenerzijds felle bestrijding, anderzijds geheele of gedeeltelijke instemming vond. Het behoeft geen betoog, dat de werkgevers tot de tegenstanders zoowel van een georganiseerde economie behoorden, waarbij zij veelal aan een socialisatie denken, als van een 40-urige werkweek met behoud van het volle loon, terwijl de arbeiders voorstanders van die denkbeelden zijn.

De Fransche arbeidersafgevaardigde, de Heer Joukaux, had een resolutie ingediend, waarbij de Internationale Arbeidsconferentie den Raad van Beheer uitnoodigde om de wettelijke invoering van een 40-urige werkweek in alle industriële landen te bestudeeren met het oog om daaromtrent spoedig een internationale regeling te treffen. In de overweging van die resolutie verklaarde de steller, dat het verstoorde evenwicht tusschen de zeer toegenomen pro-

¹⁾ Dit artikel was reeds geschreven vóór het overlijden van den Heer Thomas.

²⁾ In het rapport laat de Directeur in het midden of hij zich een 40-urige werkweek denkt met verminderd of met het volle loon.

ductie en de onvoldoende consumptiekracht elke politiek van loonsverlaging veroordeelt; en dat het voornaamste middel om het verstoorde evenwicht te herstellen gezocht moet worden in een verkorting van den arbeidstijd. Een verkorting van arbeidstijd zou z.i. de werkloosheid kunnen verminderen. Deze resolutie werd met 48 tegen 37 stemmen aangenomen. De Nederlandsche Regeeringsgedelegeerden en de werkgeversvertegenwoordiger stemden tegen. De beide Fransche Regeeringsgedelegeerden stemden voor, eveneens die van Duitschland. Deze laatsten echter verklaarden met de redactie van de resolutie niet geheel in te stemmen, doch wel te gevoelen voor een onderzoek naar de invoering van een 40-urige werkweek als middel ter bestrijding van de werkloosheid.

Een andere resolutie van genoemden Heer Joukaux, mede ingediend door den Belgischen arbeidersafgevaardigde en den Zwitserschen arbeidersafgevaardigde, hield verband met verschillende middelen in het rapport van den Heer Thomas aangeduid. Die resolutie hield in, dat de Conferentie plechtig den Volkenbondsraad en alle volken zou uitnoodigen om door gemeenschappelijke internationale maatregelen den weg naar een gemeenschappelijke welvaart terug te vinden. Daartoe werden verlangd: conferenties in het belang van de uitvoering en financiering van internationale openbare werken; conferenties voor het instellen van een stabiel internationaal muntsysteem, voor het herstel van de economische bedrijvigheid op den grondslag van groote gemeenschappelijke plannen voor de geleidelijke en systematische ontwikkeling van het verbruik door de massa's en de methodieke uitbreiding van den internationalen handel. Voorts drong die resolutie er op aan, dat de Volkenbondsraad tusschenbeide zou komen op de Conferentie van Lausanne om aan te dringen op de urgentie van een definitieve regeling van de herstelbetalingen en de schulden. Nadat deze resolutie, wat den vorm betreft, eenigszins gewijzigd was, werd zij met 73 stemmen voor en 7 tegen aangenomen. Daarmede gaf de Conferentie uiting aan haar gevoelen, dat thans daden noodzakelijk zijn en dat een doortastend en snel optreden ter oplossing van de crisis gewenscht is.

De eigenlijke agenda der Conferentie bevatte de volgende vier onderwerpen:

- 1e. verbod van arbeidsbemiddelingsbureaux, welke voor de bemiddeling betaling vragen;
- 2e. invaliditeits- en ouderdomsverzekering en verzekering van uitkeering bij overlijden;
- 3e. leeftijd van toelating van kinderen tot arbeid in niet industriële beroepen;
- 4e. herziening van het verdrag betreffende de bescherming tegen ongevallen van arbeiders, werkzaam bij het laden en lossen van schepen.

Wat de onder 1e. en 2e. genoemde onderwerpen betreft, moest de Conferentie punten voor een vragenlijst vaststellen. Het eerste onderwerp, hoe belangrijk het op zichzelf ook moge zijn, is voor ons land niet van groot belang, aangezien krachtens de wet van 29 November 1930 Stbl. No. 433, houdende regeling met betrekking tot de arbeidsbemiddeling, particuliere arbeidsbemiddelingsbureaux uitgeoefend met winst oogmerk zonder vergunning verboden zijn. Vergunning wordt slechts verleend aan op 1. Maart 1929 bestaande bureaux, zoodat die particuliere bureaux op den duur zullen uitsterven. De Conferentie stelde punten voor een vragenlijst vast, in hoofdzaak overeenkomende met het door het Internationaal Arbeidsbureau opgemaakte concept. Hetzelfde was het geval ten aanzien van het onder 2e. genoemde onderwerp.

Vermeld zij hier, dat alsnog opgenomen werden punten betreffende gelijkstelling van een systeem van kosteloze renten met renten verkregen krachtens een systeem van verzekering.

Het onder 3e. genoemde onderwerp is voor ons

land niet van principiële beteekenis. De Arbeidswet 1919 bepaalt immers, dat een kind beneden 14 jaar of nog leerplichtig, geen arbeid verrichten mag in industriële bedrijven noch werkzaamheden verrichten mag als venten met bloemen, verkoop van kranten enz. Het door de Conferentie met 89 stemmen voor tegen 1 stem tegen aangenomen ontwerp-verdrag stelt de leeftijd van toelating op 14 jaar vast. Echter kent het verdrag daarop voor met name genoemde werkzaamheden, onder bepaalde voorwaarden, eenige uitzonderingen.

Op instigatie van de Engelsche en de Duitse Regeeringen was de herziening van het onder 4e. bedoelde verdrag op de agenda geplaatst. Ook Nederland had van de geboden gelegenheid gebruik gemaakt om eenige voorstellen tot wijziging in te dienen. De meeste door de Conferentie aangenomen wijzigingen zijn van technische aard en hebben ten doel de praktische toepassing van het verdrag mogelijk te maken, hetgeen, zooals het verdrag daar ligt, onmogelijk gebleken was. Bij de behandeling van de wijzigingsvoorstellen is duidelijk aan den dag gekomen, dat art. 15 van het verdrag, dat afwijking, zoowel geheele als gedeeltelijke, van de bepalingen van het verdrag mogelijk maakt voor kleine schepen en voor bepaalde schepen of klassen van schepen, ruim opgevat moet worden en krachtens dat artikel de binnenvaart beneden een bepaalde tonnenmaat (de kleine binnenschepen dus) van de toepassing van het verdrag uitgezonderd kan worden, doch ook dat soorten schepen als bijv. Rijnaken en dergelijke tot de binnenvaart behoorende, eveneens van de toepassing uitgesloten kunnen worden. In verband daarmee heeft de Nederlandsche Regeeringsvertegenwoordiger ervan afgezien om een amendement in te dienen strekkende om de geheele binnenvaart uit het verdrag te nemen. Dat amendement zou veel stof hebben doen opwaaien en geen kans van slagen gehad hebben. Lang heeft de Commissie, welke de herziening van dit verdrag behandelde, stil gestaan bij de kwestie van de wederkeerigheid. In 1929 had de Conferentie een aanbeveling aangenomen, waarin de Regeeringen aanbevolen werd om te beraadslagen teneinde tot wederkeerigheidsovereenkomsten te geraken in zake de erkenning van de inspectie- en onderzoekcertificaten. Verder meende men destijds niet te kunnen gaan. Hoewel een automatische wederkeerigheid, voortvloeiende uit de ratificatie van het verdrag, het meest gewenscht zou zijn, is die praktisch ook thans nog onmogelijk. Voorwaarden daarvoor zijn gelijkwaardige wetten en gelijkwaardige administraties in de verschillende landen. Toch heeft deze Conferentie op dit gebied een schrede vooruit gezet. In het onderhavige verdrag is nl. een bepaling opgenomen, waarin het beginsel van wederkeerigheid is neergelegd en de Staten, welke geratificeerd hebben de verplichting op zich nemen om met de andere Staten, die geratificeerd hebben, een regeling in zake de reciprociteit te treffen, wanneer tenminste de bepalingen in het andere land aan de arbeiders een veiligheid, overeenkomende met de regelen van het verdrag, waarborgen. Daarnaast werd nog een aanbeveling in zake die wederkeerigheid aangenomen teneinde tot een spoedige toepassing daarvan te geraken. Met algemeene stemmen zoowel van de werkgevers, arbeiders als van de Regeeringen werden de door de Commissie voorbereide wijzigingen aangenomen. Moge de ratificatie van het aldus gewijzigde verdrag door de zeevarende mogendheden thans spoedig plaats vinden!

Tenslotte zou ik nog willen vermelden, dat in tegenstelling met andere jaren de verhouding tusschen werkgevers en arbeiders niet meer zoo vijandig was en dezen niet meer steeds lijnrecht tegenover elkaar stonden, wat ook het onderwerp was. Verschillende onderwerpen zijn zelfs aangenomen met stemmen van de werkgevers voor! De ondervoorzitter van de Con-

ferentie, de Nederlandsche arbeidersvertegenwoordiger, de Heer Kupers, kon dan ook niet nalaten daarop in de slotzitting van de Conferentie te wijzen en de hoop uit te spreken, dat op een volgende zitting dezelfde sfeer van samenwerking aanwezig zou zijn. Laat ons hopen, dat zulks bewaarheid wordt en de 16de Internationale Arbeidsconferentie, die overigens onder zulke ongunstige omstandigheden gehouden werd, in dat opzicht een lichtpunt zal blijken te zijn.

G. J. STEMBERG.

CONTINGENTEERING.

In verschillende artikelen in dit tijdschrift zijn bezwaren kenbaar gemaakt tegen de wijze, waarop de Regeering het contingenteerings-systeem toepast, doch daarbij werd steeds het standpunt ingenomen, dat *principieel* onder bepaalde omstandigheden tegen invoerbeperving geen bezwaren bestaan. Het is daarom niet overbodig, uiting te geven aan een andere opvatting en wel deze: dat contingentieering nimmer leiden kan tot verbetering van den toestand, waarin ons bedrijfsleven verkeert en dat het geheele systeem verwerpelijk is. Deze opvatting heeft weinig aanhangers, zooals duidelijk is gebleken uit de besprekingen in de Tweede Kamer en nog dagelijks blijkt uit de verschillende uitlatingen in tijdschriften en vergaderingen.

Vooraf moeten een paar woorden worden gewijd aan het groote gevaar, waarin vrijhandelaren verkeeren om zich mee te laten slepen op den gevaarlijken weg van de actieve handelspolitiek. Herhaaldelijk hoort men toch in kringen, waar zulke klanken vreemd aandoen, betoogen, dat de Regeering van het contingenteerings-wetje gebruik behoort te maken om Duitschland en Frankrijk te bestrijden, waar deze landen vrijwel onoverkomelijke moeilijkheden aan onzen export in den weg leggen. Men wil dan dreigen met de sluiting van onze grenzen en vergeet daarbij, dat het in- en uitvoerargument ons leert, dat de landen, die hun grenzen sluiten, onverbiddeijk eigen export belemmeren, zoodat hetgeen we zouden willen bereiken door maatregelen van verweer automatisch gebeuren moet door de maatregelen van die landen zelf, die onze verontwaardiging opwekken. Is de strijd van de Schwer-Industrie tegen de Duitse boterpolitiek niet het beste bewijs, dat de export-industrieën in Duitschland de gevolgen van de invoerbepervingen ondervinden? — Wat zouden we dan voor succes hebben door dien Duitschen uitvoer met contingentieerings-maatregelen den weg verder te versperren? — Toch geen ander dan een daaruit logisch volgende verdere vermindering van onzen uitvoer. Laat men toch niet, geleid door verontwaardiging, de theorie, die men op wetenschappelijke gronden ahangt, vergeten en laat de practijk niet in begrijpelijke boosheid zich afkeeren van de goed-gefundeerde theorie.

Beperking van den invoer is een tweesnijdend zwaard. Neemt men dit wapen op, dan wondt men, zoowel zichzelf als den vijand, — en wat heeft dat voor zin?

Het is moeilijk om in den brandenden strijd het hoofd koel te houden, doet men dit echter, dan zal men blijven erkennen, dat er maar één weg is om invoerbelemmeringen te bestrijden en wel: de diplomatieke. Daarbij late men eigen grenzen open!

Dit is geen lafheid, dit is toepassing van de wetenschap, die we als juist erkennen.

Voor contingentieering in het algemeen geldt hetzelfde bezwaar, dat hier naar voren is gebracht. De gronden, waarop de Regeering haar actie voert, zijn echter van anderen aard. Het doel toch is: noodlijdende bedrijven te steunen door abnormalen invoer te voorkomen en de kans op abnormaal lage prijzen af te wenden. Zonder twijfel bestaat het gevaar, dat ons

productie-apparaat door deze crisis zwaar geschon- den zal worden en zouden we dit toelaten, dan zouden we later bij den noodzakelijken opbouw na deze crisis in een zeer zwakke positie verkeeren. Dit moet voorkomen worden en daarom wordt steun verleend door de grenzen gedeeltelijk te sluiten.

De verwachting is, dat de prijzen van de aldus beschermdde producten zullen oploopen, althans niet verder zullen dalen en men hoopt daarmee de in moeilijkheden verkeerende bedrijven van den ondergang te redden. Door deze politiek legt men echter lasten op aan andere producenten, want de prijsstijging moet ergens vandaan komen, en bovendien beperkt men noodwendig onzen uitvoer. Men kan echter niet voor- spellen en zelfs moeilijk nagaan, waar de schade ge- dragen worden zal, die de voordeelen aan de beschermdde industrieën zal leveren. Men doet dus zowel economisch als financieel een stap in het duister. Dit is in deze zeer moeilijke tijden een groot gevaar, want wie zal zeggen, of men niet vitale belangen kwetst, wanneer men tracht in het crisismoeras-verzinkende bedrijven te redden? — Juist nu moet men er ernstiger dan ooit voor waken geen onbekende krachten naar het verderf op te roepen en *het is beter niets te doen, dan iets* als men niet zeer stellig weet, dat dit iets tot heil van het land zal strekken.

Een ander argument vóór contingentteering is, dat onze betalingsbalans tegen overmatigen invoer beschermd moet worden. Er zijn echter nog geen aan- wijzingen, dat onze betalingsbalans in gevaar verkeert. Nog zijn geen normale middelen nodig geble- ken, het is dus veel te vroeg om zijn toevlucht tot abnormale te nemen. Men kan gelukkig voorloopig dit argument ter zijde stellen, mocht het onverhoopt van kracht worden, dan is het tijd genoeg de positie van ons handelsverkeer nader te beschouwen.

Op bovenstaand betoog zal men zonder twijfel ant- woorden: ja maar, we kunnen onze noodlijdende be- drijven toch niet aan hun lot overlaten. Neen, helaas niet! Waar echter steun noodig is om levensvatbare bedrijven, die te gronde dreigen te gaan door han- delspolitieke maatregelen van het buitenland, staan- de te houden, moet men er zorg voor dragen, dat die steun zóó wordt verstrekt, dat:

1o. alleen de waarlijk goed-georganiseerde bedrij- ven ervan profiteren en dat zoo noodig de minder goede eerst zoover verbeterd worden, dat ze gelijk- waardig zijn aan de beste;

2o. dat alle maatregelen zijn genomen, die den toe- stand zonder geldelijke hulp kunnen verbeteren, zoo- dat bijv. in overeenstemming met den aard van de bedrijven wordt geëxtensiverd of geïntensiverd;

3o. dat niet nog drijvende ondernemingen schade lijden door hulp aan zinkende geboden.

Aan deze voorwaarden voldoet contingentteering niet, daarom is het systeem verwerpelijk en moet men zoeken naar een andere, betere methode.

Men zal dan waarschijnlijk de mogelijkheid van directen steun moeten bestudeeren. Het is begrijpe- lijk, dat men hier tegenop ziet met het oog op de fi- nanciële gevolgen. Werd de som aan steun, die noodig is om den landbouw op den been te houden, door eerste klasse experts niet getaxeerd op 300 miljoen? — De juistheid van dit bedrag blijve hier buiten be- schouwing; ontkend kan echter niet worden, dat, als waarlijk zooveel geld noodig is, het op de een of op de andere manier aan de boeren zal moeten worden betaald. Thans probeert de Regeering dit te doen door contingentteeringen, suikerbieten- en tarwewet- jes, eierenopkoop etc. etc., waardoor toch tenslotte het benodigde bedrag van het eene deel van het volk overgeheveld zal moeten worden naar het andere, — betaald moet er worden!

Thans weet men echter niet, wie men laat betalen; het is dus zeer wel mogelijk, dat het zwakste deel van ons geteisterd volk het zwaarste offer brengt. Boven-

dien bestaat het gevaar, dat niet al het opgepompte geld bij de beschermden terecht komt en dat een deel blijft hangen bij bedrijven, die geen steun behoeven, verder is het niet uitgesloten, dat minderwaardige bedrijven zonder dwang tot verbetering op den been worden gehouden.

Door contingentteering werkt men in het duister, en in deze benarde tijden is voor alles licht noodig.
TH. L.

DE INDISCHE MIDDELEN.

In de maand Januari 1932 bedroeg de opbrengst der landsmiddelen in totaal f 34.9 miljoen tegenover f 45.5 miljoen in dezelfde maand van het vorige jaar, een achteruitgang dus van f 10.6 miljoen.

De opbrengst der verschillende hoofdgroepen van middelen in vergelijking tot de ramingen bedroeg in miljoenen guldens, respectievelijk:

Omschrijving	1/12 jaar- raming		Januari	
	1932	1931	1932	1931
Belastingen	24.8	16.5	21.4	25.5
Monopolies	6.2	4.5	5.2	6.2
Producten	5.4	1.4	3.9	5.6
Bedrijven	10.3	8.9	11.2	12.3
Div. middelen	4.1	3.6	3.8	3.8
Totaal	50.8	34.9	45.5	53.4

Het achterblijven van de middelen in verslagmaand t.o.v. dezelfde maand van het vorige jaar werd veroorzaakt door de groep belastingen met — f 4.9 mil- lionen, de monopolies met — f 0.7 miljoen, de produc- ten met — f 2.5 miljoen, de bedrijven met — f 2.3 miljoen en diverse middelen met — f 0.2 miljoen.

Het maandtotaal der middelen bleef in verslag- maand met een groot bedrag, t.w. f 15.9 miljoen, bij de fractioneele jaarraming ten achter.

De verschillen in de opbrengst tusschen de maan- den Januari 1932 en Januari 1931 werden bij de ver- schillende middelengroepen in hoofdzaak door de n.v. afwijkingen veroorzaakt:

Belastingen:

De navolgende indirecte heffingen vertoonen in verslagmaand ten opzichte van dezelfde maand van het jaar 1931 een achteruitgang van f 2.4 miljoen.

	Opbrengst in miljoenen guldens		Gedurende 1932 minder dan 1931
	Januari 1932	1931	
Invoerrechten	3.2	5.1	1.9
Uitvoerrecht	0.3	0.4	0.1
Statistiekrecht	0.2	0.3	0.1
Accijnzen	2.9	2.9	—
Zegelrecht	0.7	0.9	0.2
Overschr. recht	0.1	0.2	0.1
Slachtbelastingen	0.4	0.4	—
Totaal	7.8	10.2	2.4

Bij vergelijking van de opbrengst 1932 met die van 1931 dient er rekening mede te worden gehouden, dat ingaande 1 Januari 1932 de invoerrechten wer- den verhoogd van 10 tot 20 procenten.

Een nadere uitsplitsing van de opbrengst der ac- cijzen leidt tot onderstaande groepeerings:

Accijns	Opbrengst in miljoenen guldens		Gedurende 1932 meer of minder dan 1931
	Januari 1932	1931	
Petroleum	0.8	0.9	— 0.1
Benzine	1.5	1.3	+ 0.2
Lucifers	0.5	0.6	— 0.1
Gedistilleerd	0.06	0.07	— 0.01
Tabak	0.006	0.007	— 0.001
Totaal	2.9	2.9	—

Bij de accijnzen dient er rekening mede te worden gehouden, dat de accijnzen voor benzine met ingang van

1 Januari 1932 werd verhoogd van 10 tot 20 procenten.

De *kohierbelastingen* bleven in de maand Januari 1932, zooals uit de hieronder opgenomen vergelijkende specificatie blijkt, uitgezonderd de landelijke inkomsten, bij de opbrengst van Januari 1931 ten achter.

Omschrijving	Opbrengst in miljoenen guldens		
	1932	1931	1930
Pers. belasting	0.4	0.4	0.4
Inkomsten' „	3.8	5.0	4.6
Venn. „	0.9	2.0	3.7
Verp. „	1.6	2.5	1.4
Landelijke ink.	1.2	0.8	0.8
Totaal.....	7.9	10.7	10.9

De hooge opbrengst der landelijke inkomsten is veroorzaakt door de vele betalingen op aanslagen van vorige jaren.

De landelijke inkomsten, nader uitgesplitst, geven het volgende beeld:

Omschrijving	Opbrengst in miljoenen guldens		
	1932	1931	1930
Landrente Java en Madoera ..	0.8	0.5	0.5
Alle overige	0.4	0.3	0.3
Totaal.....	1.2	0.8	0.8

De hoogere opbrengst der landrente is een gevolg van de nabetalingen op den aanslag 1931.

De overige belastingen brachten in verslagmaand f 658.000 op tegen f 310.000 in dezelfde maand van 1931; deze vermeerdering ontstond hoofdzakelijk, doordat de baten, voortvloeiende uit het recht van openbare verkooping, f 316.000 meer bedroegen dan in Januari 1931.

Monopolies.

De monopolies brachten in verslagmaand f 0.7 miljoen minder op dan in Januari 1931, hetgeen hoofdzakelijk een gevolg is van de f 0.8 miljoen mindere opbrengst van den *opiumverkoop*.

De opbrengst der *pandhuizen* bedroeg f 30.000 minder dan in Januari 1931.

Het *zout* bracht bijna 1 ton meer op dan in Januari vorig jaar.

Producten.

De opbrengst van de *producten* bedroeg in Januari 1932 f 1.4 miljoen tegen f 3.9 miljoen over dezelfde maand in 1931 of f 2.5 miljoen minder, in hoofdzaak veroorzaakt door de mindere opbrengsten van *tin*, *steenkolen* en *boschproducten* ad resp. f 1.4 miljoen, f 0.6 miljoen en f 0.4 miljoen.

Bedrijven.

De opbrengst van deze groep bedroeg over Januari 1932 f 2.3 miljoen minder dan in dezelfde maand van 1931. De oorzaak van dezen achteruitgang is de mindere opbrengst van baten bij S.S., P.T.T. en havenwezen resp. ad f 1.5 miljoen, f 0.4 miljoen en f 0.3 miljoen.

Diverse middelen.

Deze groep bracht in verslagmaand f 0.15 miljoen minder op dan in dezelfde maand van het vorig jaar.

Op den post „Allerlei” werd in verslagmaand onder het hoofd „andere ontvangsten” f 0.3 miljoen meer ontvangen dan in Januari 1931.

De ontvangsten, voortvloeiende uit „afstand van grond” en „afkoop van heerendiensten in de Buitengewesten”, brachten in Januari 1932 resp. f 0.14 miljoen en f 0.1 miljoen minder op.

Het algemeen verloop der landsmiddelen in het loopende jaar in vergelijking met de drie voorafgaande jaren moge blijken uit het volgende overzicht.

Maand	Opbrengst in miljoenen guldens							
	per maand			t/m. de maand				
	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932
Januari ...	51.9	53.5	45.5	34.9	51.9	53.5	45.5	34.9
Februari ...	48.9	42.2	36.—		100.8	95.7	81.5	
Maart	50.4	43.7	37.1		151.2	139.4	118.6	
April	51.4	45.1	38.3		202.4	184.5	156.9	
Mei	53.8	52.3	39.1		256.2	236.8	196.—	
Juni	61.2	50.4	45.3		317.4	287.2	241.3	
Juli	67.0	65.3	49.5		384.4	352.5	290.8	
Augustus ..	62.2	52.5	46.3		446.5	405.0	337.1	
September ..	62.4	59.3	46.2		508.9	464.3	383.4	
October	71.6	57.2	41.4		580.4	521.5	424.8	
November ..	56.1	46.9	45.6		636.6	568.4	470.5	
December ..	72.2	63.1	49.2		708.7	631.5	518.—	

AANTEKENINGEN.

De kosten der ondersteuning van werklozen.

Sedert het begin van dit jaar streeft het Departement van Binnenlandsche Zaken ernaar maandelijks een opgave te publiceeren van de uitgaven voor werklozenzorg. De gegevens worden voor het grootste deel verstrekt door de gemeenten en betreffen de uitgaven, die in een tijdsverloop van 4 of 5 weken zijn gedaan. Met correcties, die later noodig blijken (bleken), met betalingen van een vroegeren termijn, enz. is geen rekening gehouden. Men beschouwe dus de cijfers als globaal en summier. Ze hebben evenwel voldoende waarde om ze geregeld te volgen, teneinde te beseffen, hoe zwaar de last is, die op de openbare kassen drukt tengevolge van de voorloopig permanente werkloosheid.

Uitgegeven door:	3-30 Jan. 4 weken	31 Jan.- 27 Febr. 4 weken	28 Febr.- 2 April 5 weken
Gemeenten aan werklozensteun (zonder aftrek van subsidies)	3.370.655	4.699.717	6.316.717
Gemeenten voor werkverschaffing (zonder aftrek van subsidies)	1.822.945	1.562.159	1.960.438
Werklozenkassen	4.842.987	2.869.860	2.170.210
Het Rijk	1.070.000	721.000	889.176
Tezamen.....	11.106.587	9.852.736	11.336.541

Aan deze totalen ontbreekt nog een belangrijk bedrag, doordat bij het afsluiten der telling de gegevens ontbraken van:

74 gemeenten met 729.917 inwoners over Januari,			
90 „ „ 563.202 „ „ Februari,			
129 „ „ 643.766 „ „ Maart.			

Vermoedelijk hebben dus de uitgaven over deze drie termijnen in ronde getallen bedragen 12, 10½ en 12½ miljoen guldens.

Welk deel hiervan tenslotte door het Rijk, de Provinciën en de Gemeenten gedragen zal worden, is voorloopig nog niet vast te stellen. Van de uitkeeringen aan werklozensteun door de gemeenten vergoedt het Rijk ten minste 25 pCt. en ten hoogste 75 pCt.; voor werkverschaffing eveneens uiteenlopende percentages, terwijl de werklozenkassen de helft vergoed krijgen door Rijk en gemeenten tezamen.

Het aantal werklozen, dat bij een orgaan der arbeidsbemiddeling stond ingeschreven, bedroeg op:

	30 Jan. '32	27 Febr. '32	26 Mrt. '32
geheel werkloos	252.999	275.648	252.415
gedeeltelijk „	3.386	16.846	17.174
bovendien vrouwen	2.769	3.676	?

Ook deze cijfers zijn onvolledig, doordat niet alle gemeenten de gegevens verstrekten (voor 26 Maart ontbreken er 193 met 670.851 inwoners) en niet alle werklozen bij de organen der arbeidsbemiddeling staan ingeschreven.

De haven van Rotterdam in 1931.

Aan het jaarverslag over 1931 van de Scheepvaart Vereeniging „Zuid”, ontleenen wij het volgende.

Het afgelopen jaar was voor de haven van Rotterdam nog aanzienlijk ongunstiger dan 1930. De economische depressie, die in het voorjaar nog steeds in hevigheid toenam, verscherpte zich in nog sterker mate in het najaar, toen in vele landen ernstige financiële en monetaire moeilijkheden tot verdere ontwrichting van het bedrijfsleven, leidden. Maatregelen tot vermeend zelfbehoud van tal van landen verergerden den toestand voor onze haven. Maatregelen door onze regering genomen — invoercontingenteeringsbesluiten, verhoogde invoerrechten, invoering der Tarwewet e.d. — droegen er verder toe bij de reeds sterk verminderde bedrijvigheid nog verder te belemmeren.

De goederenbeweging over onze haven blijft dan ook bij voortduring teruggang aanwijzen.

Bedroeg de totale teruggang, 1930 vergeleken bij 1929, circa 9.8 pCt.; deze bedraagt thans, 1931 vergeleken bij 1930, circa 17.9 pCt.

Uit het onderstaande overzicht blijkt, dat procentgewijze de teruggang in het ertsvervoer in hoofdzaak aansprakelijk is voor het sterk verminderde totaalcijfer der massagoederen.

Dat het totaal percentage der massagoederen niet nog lager is, vindt zijn oorzaak in de vermeerdering der inkomende granen en zaden. De uiterst voordelige en gunstige wijze, waarop hier de graanoverslag is bevorderd, de snelle despatch en de meest moderne groote opslaggelegenheden, hebben Rotterdam voor den graanhandel aantrekkelijk gemaakt, zoodat in 1931, meer dan vroeger, onverkocht graan naar Rotterdam werd verscheept en daar opgeslagen.

Hoewel de hoeveelheid verwerkte stukgoederen ongeveer gelijk bleef aan die van het vorig jaar, is hierin allerminst een reden tot geruststelling gelegen.

De oorzaken hiervan zijn, eensdeels de bijzondere omstandigheden, welke tijdelijk de handelsbeweging met Engeland vergrootten, in verband met de daling van het Pond Sterling en de wijziging in de handelspolitiek, anderdeels het feit, dat enkele zakgoedartikelen, zooals rijst, sojaboonen, koffie, suiker en peulvruchten in grooter hoeveelheden over onze haven werden vervoerd.

In tal van andere stukgoederen vond echter een min of meer belangrijke teruggang plaats. De teruggang in den meelinvoer (meel en bloem van tarwe) bijv., welke helaas geheel aan onze verwachting beantwoordde en op de oorzaken waarvan onzerzijds tijdig en met klem, doch tevergeefs, is gewezen, komt uitsluitend voor rekening van het Maal- en Menggebod; zij bedroeg, in vergelijking met 1930, 57.236 ton, d.w.z. circa 41 pCt.

Van hoe grooten nadeeligen invloed het in werking treden der Tarwewet op 4 Juli 1931 op den meelinvoer is geweest, blijkt ten sterkste uit een vergelijking van de betr. cijfers over het 2de halfjaar 1930 en het 2de halfjaar 1931; in het 2de halfjaar 1930 werd ingevoerd 82.692 ton, idem 1931 18.909 ton, d.w.z. een teruggang van niet minder dan ruim 77 pCt.

Het tweede crisiscongres van de Algemeene R. K. Werkgevers-Vereeniging.

Gisteren werd te Den Haag het tweede Crisiscongres van de Algemeene R.-K. Werkgevers-Vereeniging gehouden. De bijeenkomst werd geopend met een rede van den Voorzitter, Mr. M. P. L. Steenberghe, die pleitte voor actieve handelspolitiek eenerzijds, bevordering van rationeele productie en meer onderling overleg tusschen de al te vaak ultra-individualistisch gezinde ondernemers anderzijds.

Daarna was het woord aan de beide inleiders van dit Congres, t.w. Mr. B. J. M. van Spaendonck, die sprak over de crisis en den import, en Dr. L. G. Kortenhorst, die de crisis en den uitvoer behandelde.

Mr. van Spaendonck verdedigde een achttal stellingen, die wij hieronder laten volgen:

I. — Het binnenlandsche afzetgebied, in normale omstandigheden voor vele bedrijfstakken reeds van overwegende beteekenis, is, bij de huidige exportmoeilijkheden, voor den omvang der werkgelegenheid in de Nederlandsche industrie in het algemeen beslissend.

II. — De overheid heeft daarom tot taak om dit binnenlandsche afzetgebied te beveiligen tegen den toevloed van buitenlandsche fabrikaten, alsmede om aan de Nederlandsche industrie op de binnenlandsche markt, waar mogelijk, een compensatie te geven voor het verlies der door de abnormale omstandigheden verloren exportmogelijkheden.

III. — Voor de vervulling dezer taak beschikt de Regering over de bevoegdheden haar in de Crisisinvoerwet verleend.

IV. — De mate waarin en de wijze waarop de Regering tot nu toe van deze bevoegdheden heeft gebruik gemaakt, is niet in overeenstemming met de eischen, die aan een doelbewuste crisispolitiek in het bijzonder met het oog op onze betalingsbalans en op het behoud der werkgelegenheid, moeten worden gesteld.

V. — Met name is met de Nederlandsche belangen in strijd, de mate waarin de invloed van buitenlandsche regeringen en belanghebbenden het tempo van uitvoering der Crisisinvoerwet en den omvang der contingenten beheerscht.

VI. — De tot nu toe gevolgde wijze van uitvoering der Crisisinvoerwet heeft voor de bedrijven, die contingentteering van den invoer van hunne artikelen vroegen, doch voornamelijk niet verkregen, het averechtsche gevolg gehad, dat de invoer in de betreffende branche extra werd gestimuleerd, zoodat een eventuele contingentteering i. v. m. de abnormale voorraden bij den handel geruimen tijd geen effect zal kunnen sorteeren.

VII. — Evenceens, zal moeten worden gebroken met de

Vergelijkend overzicht van het goederenverkeer, doorvoer verkeer inbegrepen, te Rotterdam bij in- en uitvoer *ter see* over de jaren 1930 en 1931, uitgedrukt in cijfers van 1000 ton.

	Inkomend *)		Uitgaand *)		1930 Totaal in- komenden uitgaand	1931 Totaal in- komenden uitgaand	Percent. van het totaal 1930	Percent. van het totaal 1931	Percentsgewijze vermind., 1931 bij 1930 vergeleken
	1930	1931	1930	1931					
<i>Massagoed:</i>									
Graan, zaden, enz. ...	4218	4893	207	202	4425	5.095	12.96	18.19	+ 15.14
Erts	8698	4065	14	8	8712	4.073	25.53	14.54	- 53.25
Kolen	1375	1137	9360	8232	10735	9.369	31.45	33.45	- 12.72
Oliën	1151	961	181	180	1332	1.141	3.90	4.08	- 14.34
Hout	1544	964	28	10	1572	974	4.61	3.48	- 38.04
Totaal massagoed....	16986	12020	9790	8632	26776	20.652	78.45	73.74	- 22.87
Totaal stukgoed ...	3778	3824	3574	3531	7352	7.355	21.55	26.26	+ 0.04
Algemeen totaal ...	20764	15844	13364	12163	34128	28.007	100.—	100.—	- 17.94

*) Deze cijfers zijn ontleend aan de maandstatistieken van den In- en Doorvoer, samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

zuiver ambtelijke uitvoering der contingentieeringsbesluiten; aan de belanghebbende organisaties van nijverheid en handel in den betrokken tak van bedrijf behoort gelegenheid te worden gegeven door kleine commissies van advies ten dienste van het Crisisinvoerbureau in de uitvoering der maatregelen mede te spreken.

VIII. — Het algemeen Nederlandsch belang eischt, dat de Regeering ten spoedigste de handelspolitieke voorwaarden schept, om de contingentieeringsmaatregelen te kunnen prijsgeven tegenover den invoer uit die landen, die bereid zijn onzen export op redelijke wijze te bejegenen; onverwijld herziening der handelsverdragen met het oog op de meestbegunstigingsclausule is daarvoor eerste voorwaarde.

Hevig waren de klachten van den inleider over de toepassing van onze Crisiswetgeving. Veel te laat was z. i. de Regeering met steunmaatregelen gekomen en de toepassing daarvan liet bijzonder veel te wenschen. Sneller toestaan van contingentieering ter bescherming van producenten voor de binnenlandsche markt, voorkomen van extra-invoer tijdens den duur der contingentieeringsprocedure en meer invloed van belanghebbenden waren de voornaamste wenschen van Mr. van Spaendonck. Deze ging in zijn ijver ter verdediging van de maatregelen tot tijdelijke bescherming zelfs zoo ver, dat hij heftig klaagde over de werking van het amendement-Oud, krachtens hetwelk contingentieeringsbesluiten wettelijk goedgekeurd moeten worden: de Regeering zou daardoor in haar vrijheid van handelen al te zeer belemmerd zijn. Wanneer men nu nagaat, hoe in feite met deze wettelijke goedkeuring is omgesprongen en hoe laat het eerste contingentieeringsbesluit pas is goedgekeurd, dan schijnt het betoog van Mr. van Spaendonck van overdrijving lang niet vrij.

Wanneer Mr. v. S. aan belanghebbenden meer invloed wil toekennen, zoo vreezen zij, dat ook al wil hij, dat in de commissies van zijn Stelling VII ook vertegenwoordigers van importeurs, winkeliers en agenten zitting krijgen, de willekeur nog grooter zal worden, dan reeds thans het geval is. Wij zullen overigens over deze willekeur en over de principiële moeilijkheden der contingentieering thans niet verder uitweiden, aangezien wij daarover reeds vroeger in de kolommen van dit weekblad het een en ander hebben medegedeeld en het betoog van Mr. v. S. omtrent het willekeurig contingentieeringsregime veeleer tot steun dan tot bestrijding van ons eigen standpunt kan strekken.

Dr. Kortenhorst hield ten gunste van actieve handelspolitiek een betoog van de strekking, die men de laatste zeven à acht jaar van hem gewend is. Dit blijkt uit de door hem verdedigde stellingen, die wij hier laten volgen:

I. — De leidende gedachte bij de crisispolitiek van ons land zal gericht moeten zijn op het bewaren van de economische kracht van ons volk als geheel.

II. — Ons volk zal daarom in staat moeten zijn, om zooveel mogelijk alle factoren, die deze kracht kunnen beïnvloeden in onderlinge harmonie te beheerschen en te beïnvloeden.

III. — Het is dan ook niet voldoende, wanneer de invoer van goederen wordt geregeld, de agrarische productie door allerlei maatregelen wordt gesteund en de productiekosten en kosten van levensonderhoud worden verlaagd.

IV. — Even noodzakelijk voor behoud van de economische kracht van ons volk is het openhouden van de exportmogelijkheden.

V. — De meestbegunstiging is een beletsel gebleken om de exportbelangen voldoende te behartigen; met name doordat daardoor het sluiten van regionale overeenkomsten en het verleenen van preferenties aan landen, die bereid zijn op basis van wederkerigheid exportbelemmeringen op te heffen of te verminderen, onmogelijk wordt gemaakt.

VI. — De meestbegunstiging kan in dit tijdsgewricht slechts betekenis hebben, wanneer zij kan werken tusschen grootere economische complexen dan thans het geval is.

VII. — Het is een levensbelang, zoowel voor Indië als voor het Moederland, wanneer beide gebiedsdeelen van ons land zich economisch nauwer aaneensluiten.

VIII. — Zonder actieve handelspolitiek staat ons land machteloos tegen de douane-, contingentieerings-, deviezen- en represaillepolitiek van vreemde Mogendheden en zal ons land in versneld tempo zijn exportmarkten verliezen ten bate van landen, die wel een actieve handelspolitiek voeren.

De inleider begon met een herinnering aan den strijd tusschen vrijhandel en actieve handelspolitiek, waarin enkele jaren geleden de Heeren Vleeschhouwer en Diepenhorst tegenover elkander stonden. Spr. meende, dat de

feiten nu wel duidelijk hadden aangetoond, dat Nederland met de hier tot dusverre gevoerde handelspolitiek vastgelopen en dat deze een groote ellende over ons land had gebracht.

Wij zijn zoo vrij bij deze stelling een vraagteeken te plaatsen. Natuurlijk zijn de moeilijkheden hier te lande enorm. Maar zijn zij het door of ondanks onze handelspolitiek? Een vergelijking met andere landen kan zulks leeren. Wij geven bij wijze van voorbeeld hieronder enkele cijfers betreffende het *betrekkelijk vrijhandelsgezinde Nederland* naast cijfers van de *ultraprotectionistische Vereenigde Staten*:

Indexcijfers van de uitvoerwaarde.

	Nederland	Ver. Staten
1929	100	100
1930	86	73
1931	66	46
Jan. '30	92	94
„ '32	42	34

Wanneer men ziet, dat een land, dat zoo ontzaglijk veel rijker dan Nederland is en zoo veel meer economische macht kan ontplooien, in zijn uitvoer een veel sterkere daling vertoont dan ons land, dan zij men voorzichtig met een veroordeeling van onze vrijhandelspolitiek. Slechts een uitgewerkte vergelijking met andere landen kan ons hier verder brengen. Zulk eene uitwerking ontbrak echter in het betoog van Dr. Kortenhorst, zooals deze ook vroeger plácht te ontbreken in de beschouwingen van de aanhangers der actieve handelspolitiek, tegen welke zich de Heer Vleeschhouwer met zijne kritiek heeft gewend.

Daarmee willen wij niet zeggen, dat elk onderdeel van het betoog van Dr. Kortenhorst bestrijding behoeft uit te lokken. Met name lijkt ons het streven naar regionale toenadering van verschillende landen in de gegeven omstandigheden nadere overweging waard. Daarbij denken wij overigens eerder aan eene toenadering van Europeesche Staten dan tusschen Nederland en Indië, een denkbeeld, waarvoor wij met het oog op het uiterst geringe Indische belang, dat daarmede gemoeid zou zijn, en de nadeelen, die er waarschijnlijk voor Indië uit zouden voortspruiten, weinig kunnen gevoelen.

Op dit en andere punten hopen wij later nog wel eens terug te komen. Bij het ter perse gaan van dit nummer waren de discussies op het R.K. Crisis-Congres nog gaande.

V. S.

INGEZONDEN STUKKEN.

BLANCO-EFFECTENTRANSACTIES.

Mr. J. S. G. Scheltema schrijft ons:

In het nummer van 27 April jl. van dit weekblad wijdt de heer Van der Valk zijne aandacht aan het zoo belangrijke vraagstuk der economische functie van hausse en baisse in effecten. En hij komt daarbij, wat de uitwerking der hausse in tijden als deze betreft, tot ongeveer eene zelfde slotsom als waartoe wij kwamen in eene beschouwing over dit onderwerp in dit weekblad van 6 April jl. Met dit verschil echter, dat de geachte schrijver eene voor de maatschappij schadelijke werking der hausse aanceemt als de depressie-periode op haar laatste beenen loopt, terwijl wij haar aanwezig achten aan het einde der deflatie-periode, het oogenblik waarop de beurswaarde van het overgrote deel der effecten beneden redelijk peil is aangeland en „undervaluation” is ingetreden. In hoeverre dat oogenblik in de verschillende landen reeds is aangebroken, willen wij niet beoordeelen. Hier zij slechts gereleveerd, dat naar het oordeel van bekende Amerikaansche economen dat oogenblik, wat Amerika betreft, reeds achter ons ligt. Wij nemen er echter gaarne acte van, dat ook de Heer v. d. V. van meening is, dat op zeker moment in de laagconjunctuur de blanco-verkopen van effecten een maatschappelijk gevaar kunnen worden. En het is slechts logisch, dat eene tijdelijk gedwongen uitschakeling der hausse dan aanbevelenswaardig is, al is het moeilijk daarvoor het juiste oogenblik te kiezen. Dat overigens een hausse-verbod het koersniveau bij verdere ongunstige ontwikkeling der gebeurtenissen op politiek en economisch gebied, niet blijvend zal kunnen verbeteren, geven wij natuurlijk grif toe. Wij hebben dan ook in onze vorige bijdrage slechts beweerd, dat een hausse-verbod vermoedelijk vele beleggers tot aankopen zal bewegen, met als gevolg een wat hooger algemeen koersniveau. Vermits reeds een relatief gering verhoogd koersniveau weder talloze milliarden onder het publiek brengt, is alsdan de mogelijkheid voor verbruikstoename en evenredige algemeene conjunctuurverbetering geschapen.

Men beroept zich momenteel gaarne op het gezag van den Heer Whitney, President van de New-Yorksche Effectenbeurs, die in verschillende redevoeringen, en vooral in zijne uiteenzetting op 24 Februari jl. voor eene parlementaire commissie gegeven, de economische functie der contramine heeft verdedigd. Men houde hierbij echter in het oog, dat hij toen sprak als vertegenwoordiger van die New-Yorksche beurs en uit den aard der zaak als haar pleitbezorger, van wien eene min of meer eenzijdige belichting van het vraagstuk was te verwachten, zoodat men goed doet zijne beweringen kritisch te beschouwen. Met den Heer Whitney zal wel een ieder, die zich eenigszins in beurshandel en credietwezen verdiept heeft, van het nut der blanco-transacties in het algemeen, overtuigd zijn. Deze bevorderen den beurshandel en leiden tot expansie van nijverheid en landbouw, tot productie-vermeerdering en alzoo tot vooruitgang. Na omslag der hoog-conjunctuur zullen de baissiers voorts de eersten zijn om de vallende koersen op te vangen, terwijl hunne aanhoudende activiteit gedurende de depressie den koersval geleidelijk zal doen verlopen. Wanneer Whitney echter zegt gelijk op bewuste 24 Februari¹⁾: „As a practical man who has been watching the course of the security market for years, I trust You will believe me when I say that the market for securities could not have been maintained if short selling had been forbidden”, dan is dit slechts eene aanvechtbare stelling, waarvoor geen bewijs wordt bijgebracht. Een bekend Amerikaansch financier, op 22 April jl. ter zake door de commissie ondervraagd, wilde de juistheid dier bewering van Whitney dan ook niet bevestigen, al gaf hij toe, dat uitschakeling der contramine aanleiding zou zijn tot aanmerkelijk grotere koersfluctuaties dan thans voorkomen.

Het optreden van de „Governors” van de New-Yorksche beurs bij gelegenheid van het verlaten van den gouden standaard door Engeland, geeft ook geen steun aan het standpunt van Whitney. Men was destijds voor catastrophale koersdalingen bevreesd, en op 21 September 1931's morgens werd voor onbepaalden tijd een absoluut verbod van blanco-verkoop uitgevaardigd. Dit geschiedde om het open blijven der beurs te verzekeren. Toen men het gevaar geweken achtte, werd op 23 September 's morgens het verbod weder opgeheven. De motiveering van den maatregel, door Whitney voor de commissie gegeven, namelijk dat deze diende om door het baisseverbod dekkingsaankopen te stimuleeren, lijkt uitermate gezocht. Slechts $\frac{1}{4}$ der baissiers had zich, toen het verbod werd opgeheven, ingedekt, en op den dag van opheffing van het verbod hadden meer dekkingsaankopen plaats dan op den dag, waarop het verbod werd uitgevaardigd, nl. resp. 300.000 en 280.000! Men is daarom gerechtigd Whitney's aphorisme, dat zonder short-selling een open markt niet kan worden gehandhaafd, bij gebreke aan voldoende argumentatie, niet aanstonds te aanvaarden.

Op 11 April 1932 wederom door de commissie gehoord, verklaarde Whitney onder meer nog „that liquidation of securities by their owners is exerting a far more depressing effect on the market than any other cause”; en „that short-selling has generally accounted since the depression began for less than 5% of all Stock Exchange transactions”²⁾. Ook hier komt duidelijk de eenzijdigheid van de door den Heer Whitney gegeven voorlichting aan den dag. Een groot deel toch der vrijwillige liquidatie door de bezitters van effecten staat, gelijk wij een vorig maal betoogden, in onmiddellijk verband met de baisse-verkoop, is extra-aanbod, waarvoor de baisse aansprakelijk is. Het is juist in dit door den Heer Whitney geheel genegeerde extra-aanbod, dat bij den ongunstigen economischen toestand van heden, het gevaar is gelegen. Tengevolge van dat extra-aanbod worden de koersen uit economisch oogpunt onnoodig verder omlaag gedreven en in plaats van een gevolg der slechte conjunctuur te zijn, wordt de baisse zelve oorzaak van verdere verslechtering. Als noodmaatregel in den strijd tegen de crisis verdient alzoo, naast zoovele andere exceptioneele maatregelen, een verbod van blanco-effectentransacties, der autoriteiten volle aandacht. Het psychologisch effect daarvan, leidend tot herstel van vertrouwen, zou wel eens de verwachtingen kunnen overtreffen. Wij wagen het daarom Vere Shaw's conclusie³⁾ te onderschrijven, dat, indien de New-York Stock Exchange de blanco-verkoop elimineerde, de eerste constructieve

maatregel ter bereiking van een spoedig herstel in de Vereenigde Staten zou zijn genomen.

Naschrift. De lezing van de beschouwing van Mr. Scheltema heeft ons niet tot andere gedachten kunnen brengen. De kern van zijn betoog vindt men in de uitspraak, dat een baisse-verbod vermoedelijk vele beleggers tot aankopen zal bewegen met als gevolg een hooger algemeen koersniveau, hetgeen weer de mogelijkheid zou geven voor een evenredige algemeene conjunctuurverbetering. Hierbij willen wij twee opmerkingen maken:

1). Het zal den heer Sch. bekend zijn, dat hoe lager de prijs van een artikel (in casu effect) daalt, hoe meer effectieve koopers op de markt optreden. Nu geeft de heer Sch. zelf toe, dat door de baisse de fondsen sterker in koers dalen dan anders het geval zou zijn. Dit extra verlaagde koerspeil moet dan toch stimulerend op de vraag werken!

2). Het is ons niet duidelijk, hoe een gering verhoogd koersniveau tot een opleving van de conjunctuur aanleiding kan geven. Raadpleegt de heer Sch. de indexcijfers van aandelen sedert einde 1929 dan zal hem blijken, dat het koersniveau zich verschillende malen, inzonderheid in de eerste maanden van 1930 en 1931, heeft herstelt, zonder verbetering in de conjunctuur te brengen. Wij blijven dan ook van meening, dat zonder een opleving in het bedrijfsleven niet een aanmerkelijke verbetering op de effectenbeurs kan intreden.

Mr. Scheltema zij er tenslotte nog op gewezen, dat de beurs steeds een goede neus voor beoordeeling van het conjunctuurverloop heeft gehad. Zoodra er dan ook eenige lichtpunten aan de economische horizon verschijnen, zal de beurs niet nalaten hierop te reageeren.

V. D. V.

ONTVANGEN BOEKEN.

Vergelijkend overzicht belastingdruk 1931—1932 der Nederlandsche gemeenten voor inkomsten-, gemeentefonds-, vermogens- en personeele belasting door J. G. Stridiron en L. C. Vervooren. (Amsterdam 1932; D. B. Centen's Uitgevers-Maatschappij N.V. Prijs f 1.50).

De schrijvers hebben een zeer belangrijk statistisch werk verricht door na te gaan, hoe de belastingdruk in de 1.077 Nederlandsche gemeenten zich onderling verhoudt en waar deze het laagst is. Zoo kwamen zij tot het resultaat, dat bij een inkomen van f 1500 de belasting te Hedikhuizen het laagst (f 21.71) en te Westerboek (f 95.20) het hoogst is; het maximale verschil in belastingdruk bedroeg voor dit inkomen 338,51 pCt.!

De praktijk van de ondernemingsraden in het buitenland. (Amsterdam 1932; N.V. De Arbeiderspers. Prijs ing. f 2.90, geb. f 3.50).

Rapport uitgebracht door de Commissie, ingesteld door N.V.V. en S.D.A.P. inzake de praktijk van de wet op de Ondernemingsraden in Duitschland, Oostenrijk en Tsjechoslowakije.

De rechtskennis van den ingenieur. Twaalfde deel: Belastingen II door M. J. H. Smeets, Inspecteur der Directe Belastingen, Invoerrechten en Accijnzen. (Amsterdam z.j.; L. J. Veen's Uitgevers Mij. N.V. Prijs f 7.20).

In dit deel worden de verschillende belastingen behandeld.

De huidige crisis door Mr. Dr. M. A. G. Harthoorn. (Batavia-Centrum 1932; Kon. Drukkerijen G. Kolff & Co.).

Rede, gehouden naar aanleiding van de aanvaarding van het ambt van Buitengewoon Hoogleraar in het Staats-Administratief- en Handelsrecht aan de Technische Hoogeschool te Bandoeng op 23 Maart 1932.

Wat wil Japan? Wat wil China? door Dr. Jan Romein. (Amsterdam 1932; N.V. Seyffardt's Boek- & Muziekhandel. Prijs f 0,80).

Een populaire verhandeling over een actueel vraagstuk.

¹⁾ Commercial and Financial Chronicle 1932 blz. 1677.

²⁾ Commercial and Financial Chronicle 1932 bl. 2833.

³⁾ H. Vere Shaw. The case against short-selling, New-York, Januari 1932 p. 26.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.
(In Guldens).

Omschrijving	1/12 Raming 1932	Januari 1932	Januari 1931
<i>Belastingen.</i>			
Pachten	13	6	2
Invoerr. incl. Landsgoed.	6.333	3.243	5.098
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	500	252	421
Accijns op gedistilleerd ..	83	58	69
„ „ bier	10	—	—
„ „ petroleum	3.242	2.245	2.207
„ „ lucifers	833	549	638
„ „ tabak	8	6	7
Andere ontv. I. U. en A...	25	15	19
Statistiekrecht	458	188	333
Personeele belasting	450	370	396
Inkomstenbelasting	4.000	3.849	4.974
Vennootschapsbelasting ..	2.333	939	1.967
Vermogensbelasting	167	—	—
Verponding	833	1.638	2.527
Recht van openb. verkoop.	200	529	213
Zegelrecht	1.167	698	928
Overschr. van vaste goed.	238	149	225
Recht v. succ. en overgang	33	72	17
Vergunning speeltafels ..	6	9	3
Slachtbelastingen	558	437	459
Bijzondere bel. buitengew.	13	6	10
Hoofdgeld	6	6	4
Landelijke inkomsten....	3.183	1.166	834
Belasting op loterijen....	72	1	2
Motorbelasting i.d. B. Gew.	50	—	—
Opgeheven belastingen ..	Memorie	14	40
Totaal....	24.814	16.445	21.393
<i>Monopolies.</i>			
Opium excl. opiumfabriek	2.837	1.648	2.449
Pandhuizen	1.956	1.604	1.637
Zout	1.365	1.218	1.138
Totaal....	6.158	4.470	5.224
<i>Producten.</i>			
Kina en Thee	96	3	4
Landscaoutchoucbedrijf ..	288	70	106
Boschwezen	1.578	488	916
Goud en zilver	—	—	71
Banka-tin	2.275	802	2.199
Steenkolen	1.155	25	654
Totaal....	5.392	1.388	3.950
<i>Bedrijven.</i>			
Havenwezen	1.282	2.522	2.789
Baggerdienst	256	18	27
Waterkracht en Electricit.	290	1	2
Landsdrukkerij	163	11	14
Post-, Telegr.- en Tel. dienst	2.624	2.414	2.815
Spoor- en Tramwegen....	5.731	3.959	5.516
Totaal....	10.346	8.925	11.163
<i>Diverse middelen.</i>			
Winsttaandeel „Billiton”	Memorie	—	—
Winsttaandeel Jav. Bank...	167	—	—
Afstand van grond	347	1.032	1.175
Mijnconcessies	525	48	71
Boeten en verbeurdverkl.	142	106	132
Leges en salarissen	37	39	39
Heffing terzake van gesl. werkoovereenkomsten ..	37	11	30
Opbrengst d. Weeskamers	50	124	106
Kadaster	33	38	39
Ontv. Gevangeniswezen ..	477	178	231
Afkoop heerendienst. B.G.	542	255	355
Schoolgelden	532	529	534
Ontv. groote ziekeninricht. en krankz.-gestichten ..	92	57	85
Ijk van maten en gew...	42	30	39
Verk. en verh. van huizen	200	168	186
Ontv. waterleidingen....	53	33	39
Bakengelden	242	208	233
Loodgelden	267	227	239
Allerlei	295	556	259
Totaal....	4.080	3.639	3.782
<i>Recapitulatie.</i>			
Totaal belastingen	24.814	16.445	21.393
„ monopolies	6.158	4.470	5.224
„ producten	5.392	1.388	3.950
„ bedrijven	10.346	8.925	11.163
„ diverse middelen ..	4.080	3.639	3.782
Totaal generaal....	50.790	34.867	45.512

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.
GELDKOERSEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.
BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 2 1/2 19 Apr. '32	Lissabon	6 1/2 4 Apr. '32
Bk. { Bel. Bijn. Eff. 3 19 Apr. '32	Londen	3 21 Apr. '32
{ Vrsch. in R.C. 3 19 Apr. '32	Madrid	6 1/2 8 Jul. '31
Athene	N.-York F.R.B. 3 25 Febr. '32	
Batavia	Oslo	5 3 Mrt. '32
Belgrado	Parijs	2 1/2 9 Oct. '31
Berlijn	Praag	5 11 Apr. '32
Boekarest	Pretoria	6 13 Nov. '31
Brussel	Rome	5 3 Mei '32
Budapest	Stockholm ..	5 3 Mrt. '32
Calcutta	Tokio	5.84 12 Mrt. '32
Dantzig	Weenen	5 24 Nov. '31
Helsingfors	Warschau....	7 1/2 3 Oct. '30
Kopenhagen	Zwitv. Nat. Bk. 2 22 Jan. '31	

OPEN MARKT.

	1932				1931	1930	1914
	7 Mei	2/7 Mei	25/30 Apr.	18/28 Apr.	4/9 Mei	5/10 Mei	20 24 Juli
<i>Amsterdam</i>							
Partic. disc.	11/16-15/16	5/8-15/16	11/16-1	13/16-1/4	19/16-23/4	25/16-9/16	31/8-3/16
Prolong.	1	1-1/4	1-1/4	3/4-1	13/4-2 1/2	23/4-3 1/2	21/4-3/4
<i>Londen</i>							
Daggeld...	3/4-2	3/4-2	1 1/2-2	1 1/4-2 1/2	1 1/2-2 1/2	1 1/4-2	1 3/4-2
Partic. disc.	13/4-2	13/4-2 1/16	2-1/8	2-1/4	2 1/2-9 1/16	23/32-5/32	4 1/4-3/4
<i>Berlijn</i>							
Daggeld...	5 1/8-6 1/4	5 1/8-6 1/2	5-6 1/2	5 1/4-6 1/2	4-7	2-6 1/2	—
Maandgeld	5-6	5-6 1/2	5 1/2-6 1/2	5 1/2-6 1/2	—	—	—
Part. disc.	4 7/8	4 7/8	4 7/8-5	5	4 5/8	4-1/8	2 1/8-1/2
<i>Waren- wechsel.</i>	5-1/4	5-1/4	4 1/2-5 1/2	5-1/4	4 7/8	4 1/4-1/2	—
<i>New York</i>							
Daggeld	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	1-3/4	3-1/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	1 1/4	1-1/4	1	1-1/4	1 1/4-3/8	2 5/8-3/4	—

1) Koers van 6 Mei en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York*)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia *)
3 Mei 1932	2.46 1/2	9.03	58.62 1/2	9.72 1/2	34.57 1/2	99 1/8
4 „ 1932	2.46 3/8	9.05	58.62 1/2	9.72	34.60	99 3/8
5 „ 1932	—	—	—	—	—	—
6 „ 1932	2.46 3/8	9.05 1/2	58.67 1/2	9.72 1/2	34.62 1/2	99 1/8
7 „ 1932	2.46 5/8	9.07	58.75	9.74 1/2	34.67 1/2	99 1/8
9 „ 1932	2.46 11/16	9.08	58.80	9.73 1/2	34.67 1/2	99 1/8
Laagsted. w. 1)	2.4620	9.04 1/2	58.55	9.71 1/2	34.55	99
Hoogste d. w. 1)	2.4690	9.09	58.95	9.74 1/2	34.72 1/2	99 1/8
2 Mei 1932	2.46 7/8	9.03	58.70	9.73	34.60	99 3/8
25 April 1932	2.46 1/8	9.17	58.64	9.72 1/2	34.60	99 3/8
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100
Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag *)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
3 Mei 1932	47.97 1/2	35.25	7.31	1.49	12.70	19.57 1/2
4 „ 1932	48.06	35.25	7.30	1.49	12.70	19.60
5 „ 1932	—	—	—	—	—	—
6 „ 1932	48.22 1/2	35.25	7.30	1.49	12.70	19.60
7 „ 1932	48.27 1/2	35.25	7.29	1.49	—	—
9 „ 1932	48.27 1/2	35.25	7.32	1.49	12.71 1/2	19.70
Laagsted. w. 1)	47.93	34.90	7.27	1.46	12.67	19.45
Hoogste d. w. 1)	48.30	35.25	7.35	1.51	12.75	19.90
2 Mei 1932	47.97 1/2	35.25	7.31	1.48 1/2	12.71	19.45
25 April 1932	47.94	35.25	7.30	1.49	12.71	19.25
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.094	48.52
Data	Stockholm *)	Kopen hagen *)	Oslo *)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
3 Mei 1932	45.25	49.35	45.75	4.15	64	2.20 1/2
4 „ 1932	45.50	49.50	46.—	4.15	—	2.20
5 „ 1932	—	—	—	—	—	—
6 „ 1932	45.75	49.50	46.—	4.15	—	2.20
7 „ 1932	46.50	49.50	46.50	4.15	—	2.20
9 „ 1932	46.60	49.75	46.50	4.20	65	2.21
Laagste d. w. 1)	45.—	49.10	45.60	4.10	63	2.18
Hoogste d. w. 1)	46.75	49.75	46.60	4.25	65	2.23
2 Mei 1932	45.50	49.50	45.90	4.15	—	2.20
25 April 1932	45.—	50.50	45.50	4.22	—	2.22
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 3/4	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
3 Mei 1932	3,66 $\frac{1}{8}$	3,94 $\frac{11}{16}$	23,80	40,60
4 " 1932	3,67 $\frac{1}{8}$	3,94 $\frac{1}{4}$	23,81	40,62 $\frac{1}{2}$
5 " 1932	3,67 $\frac{1}{8}$	3,94 $\frac{11}{16}$	23,80	40,58 $\frac{1}{2}$
6 " 1932	3,67 $\frac{1}{8}$	3,94 $\frac{11}{16}$	23,81	40,55
7 " 1932	3,67 $\frac{1}{8}$	3,94 $\frac{1}{4}$	23,83	40,57
9 " 1932	3,68 $\frac{1}{8}$	3,94 $\frac{1}{4}$	23,85	40,55
11 Mei 1931	4,86 $\frac{3}{8}$	3,91 $\frac{1}{4}$	23,81 $\frac{1}{8}$	40,16 $\frac{1}{2}$
Muntpariteit ..	4,86	3,90 $\frac{3}{8}$	23,81 $\frac{1}{4}$	40 $\frac{1}{16}$

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	23 Apr. 1932	30 Apr. 1932	2/7 Mei '32 Laagste	7 Mei 1932 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 $\frac{1}{2}$	97 $\frac{1}{2}$	97 $\frac{3}{8}$	97 $\frac{3}{8}$
Athene	Dr. p. £	300	475	475	575
Bangkok	Sh. p. tical	2/5	2/5	2/5	2/5
Budapest	Pen. p. £	20 $\frac{1}{2}$	20 $\frac{1}{2}$	20	21
Buenos Aires	d. p. \$	36 $\frac{1}{8}$	36 $\frac{3}{8}$	35 $\frac{15}{16}$	36 $\frac{3}{8}$
Calcutte	Sh. p. rup.	1/5 $\frac{31}{64}$	1/5 $\frac{31}{64}$	1/5 $\frac{7}{8}$	1/5 $\frac{15}{16}$
Constantin ..	Piast. p. £	770	750	750	755
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/3 $\frac{11}{16}$	1/3 $\frac{1}{8}$	1/2 $\frac{1}{2}$	1/3 $\frac{1}{2}$
Kobe	Sh. p. yen	1/8 $\frac{15}{16}$	1/9 $\frac{1}{4}$	1/9	1/9 $\frac{1}{8}$
Lissabon	Escu. p. £	110	110	109 $\frac{1}{2}$	110 $\frac{1}{2}$
Mexico	\$ per £	11.25	11.25	11.—	11.50
Montevideo ..	d. per £	29	30	29	31
Montreal ...	\$ per £	4.17	4.10	4.09	4.13
Riod. Janeiro	d. per Mil.	4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{8}$	4 $\frac{5}{8}$
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/8 $\frac{3}{16}$	1/8 $\frac{3}{16}$	1/7 $\frac{1}{2}$	1/8 $\frac{1}{2}$
Singapore ...	id. p. \$	2/3 $\frac{3}{4}$	2/3 $\frac{26}{32}$	2/3 $\frac{11}{16}$	2/3 $\frac{7}{8}$
Valparaiso 1)	\$ per £	31.55	65.—	65.—	65.—
Warschau ..	Zl. p. £	33 $\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{2}$	32	33 $\frac{1}{2}$

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOLDPRIJS 3)

	Londen ¹⁾	N.York ²⁾		Londen
3 Mei 1932 ..	16 $\frac{3}{16}$	27	3 Mei 1932 ..	113/1
4 " 1932 ..	16 $\frac{1}{8}$	27 $\frac{1}{8}$	4 " 1932 ..	112,6
5 " 1932 ..	16 $\frac{1}{16}$	27 $\frac{1}{4}$	5 " 1932 ..	112,9
6 " 1932 ..	16 $\frac{1}{16}$	27 $\frac{1}{4}$	6 " 1932 ..	112,8
7 " 1932 ..	16 $\frac{1}{16}$	27 $\frac{3}{8}$	7 " 1932 ..	112/11
9 " 1932 ..	16 $\frac{7}{8}$	27 $\frac{3}{8}$	9 " 1932 ..	112/8
11 Mei 1931 ..	13 $\frac{1}{10}$	28	11 Mei 1931 ..	84/9 $\frac{3}{4}$
27 Juli 1914 ..	24 $\frac{15}{16}$	59	27 Juli 1914 ..	84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	30 April 1932	7 Mei 1932
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank	f 24.069.964,18	f 42.501.134,55
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	175.343,64	749.954,12
Voorschotten op ultimo Maart 1932 a/d. gem. verstr. op aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede op. op die belastingen en op de vermogensbelasting	3.146.088,86	3.146.088,86
Voorschotten aan Ned.-Indië	188.309.674,52	192.618.218,49
Id. aan Suriname	11.770.785,33	11.831.892,40
Id. aan Curaçao	8.008.920,55	8.041.636,91
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	110.313.962,05	109.970.937,70
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabelen	6.000.000,—	8.000.000,—
Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfond ¹⁾	29.637.438,72	39.197.430,90
Id. op andere Staatsbedrijven ¹⁾	800.787,25	—
Kasgeldleeningen aan gemeenten	21.498.976,48	23.568.976,48
	66.547.632,70	71.319.339,07

Verplichtingen.

Schatkistbiljetten in omloop	f 181.186.000,—	f 218.713.000,—
Schatkistpromessen in omloop	257.510.000,—	247.190.000,—
Zilverbons in omloop	1.854.304,50	1.848.617,—
Schuld op ultimo Maart 1932 aan de gemeenten wegens voor haar door de Rijksadm. geheven gem. ink. belast. en op. op de Rijksink.bel.	12.124.354,30	12.124.354,30
Schuld op ultimo Maart 1932 aan de gemeenten weg. aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede op. op die belastingen en op de vermogensbelasting	—	—
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioen ¹⁾	—	161.106,39
Id. aan het Staatsbedrijf P. T. en T. ¹⁾	80.121.441,42	87.581.419,75
Id. aan andere Staatsbedrijven ¹⁾	511.109,82	521.109,82
Id. aan diverse instellingen ¹⁾	33.009.088,88	35.452.921,73

1) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	30 April 1932	7 Mei 1932
Vorderingen:		
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	f 188.310.000,—	f 192.618.000,—
Schatkistpromessen	17.485.000,—	18.485.000,—
Schatkistbiljetten	25.520.000,—	25.520.000,—
Muntbiljetten in omloop	2.991.000,—	2.985.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	6.894.000,—	7.146.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	994.000,—	1.004.000,—
Voorschot van de Javasche Bank	16.099.000,—	19.357.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 9 Mei 1932.

Activa.			
Binnenl. Wis- Hfdbk. f	38.930.369,82		
sels, Prom., Bijbnk. "	2.373.748,94		
enz. in disc. Ag. sch. "	11.395.198,98	f	52.699.317,74
Papier o. h. Buitenl. in disconto			—
Idem eigen portef. f	88.572.287,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "			88.572.287,—
Beleeningen			
incl. vrsch. Hfdbk. f	31.425.661,24		
in rek.-crt. Bijbnk. "	9.247.931,55		
op onderp. Ag. sch. "	61.130.492,21		
	f	101.804.085,—	
Op Effecten	f	101.011.682,14	
Op Goederen en Spec. "	792.402,86		101.804.085,—
Voorschotten a. h. Rijk			—
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud	f	161.190.835,—	
Muntmat., Goud ..	822.527.801,42		
	f	923.718.636,42	
Munt, Zilver, enz. "	24.257.340,25		
Muntmat., Zilver ..			947.975.976,67 ¹⁾
Belegging $\frac{1}{5}$ kapitaal, reserves en pensioenfonds			21.384.536,73
Gebouwen en Meub. der Bank			5.000.000,—
Diverse rekeningen			31.654.748,20
		f	1.249.090.951,34
Passiva.			
Kapitaal	f	20.000.000,—	
Reservefonds		7.563.205,59	
Bijzondere reserve		8.000.000,—	
Pensioenfonds		7.807.441,09	
Bankbiljetten in omloop		1.013.573.960,—	
Bankassigtiën in omloop		143.986,64	
Rek.-Cour. { Het Rijk f	43.587.720,42		
saldo's: { Anderen "	138.018.132,01		181.605.852,43
Diverse rekeningen			10.396.525,59
		f	1.249.090.951,34
Beschikbaar metaalsaldo	f	469.828.627,06	
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. "			1.174.571.565,—
			¹⁾ Waarvan in het buitenland f 72.105.704,64.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikk. Metaal-saldo	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
9 Mei '32	101191	822.528	1013.574	181.750	469.829	79
2 " '32	101191	809.516	1043.945	156.479	455.348	78
25 April '32	100691	805.651	982.044	196.560	460.136	80
18 " '32	99.691	800.879	973.687	196.318	457.449	79
11 " '32	98.691	793.202	976.931	180.843	453.128	79
4 " '32	97.691	788.071	996.022	163.686	446.440	78
11 Mei '31	88.483	361.494	861.619	23.190	131.966	55
25 Juli '14	65.703	86.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag discontos	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ¹⁾
9 Mei 1932	52.699	—	101.804	88.572	31.655
2 " 1932	54.202	—	117.982	88.572	31.576
25 April 1932	53.391	—	101.624	88.572	30.688
18 " 1932	54.315	—	97.958	84.410	34.756
11 " 1932	54.317	—	94.815	84.410	34.557
4 " 1932	58.828	—	96.678	84.410	35.893
11 Mei 1931	45.011	—	99.038	223.648	54.702
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sluippost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
2 April 1932 ..	884	1.323	648	928	805
26 Mrt. 1932 ..	885	1.077	857	933	769
19 " 1932 ..	884	1.118	863	938	775
12 " 1932 ..	885	1.184	878	941	801
4 April 1931 ..	853	1.374	442	837	483
5 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

1) Sluip. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
7 Mei 1932	148.900		229.400	27.200	46.260
30 Apr. 1932	148.200		223.500	28.800	47.280
23 " 1932	148.700		223.000	30.700	47.220
9 Apr. 1932	105.628	45.893	230.432	31.978	46.557
2 " 1932	105.618	46.003	225.625	32.079	48.539
26 Mrt. 1932	104.637	45.592	224.756	32.083	47.494
19 " 1932	107.622	45.943	227.208	32.651	49.621
9 Mei 1931	114.499	47.539	250.610	38.647	46.335
10 Mei 1930	138.958	29.182	278.423	48.181	37.499
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels. buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
7 Mei 1932		106.700		***	58
30 Apr. 1932		102.800		***	59
23 " 1932		104.500		***	59
9 Apr. 1932	8.629	25.776	39.096	22.541	58
2 " 1932	8.595	26.269	38.765	23.453	59
26 Mrt. 1932	8.595	26.562	39.628	25.051	58
19 " 1932	8.706	28.097	41.115	23.274	59
9 Mei 1931	9.012	26.274	36.434	31.126	56
10 Mei 1930	9.198	37.681	53.548	32.528	51
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
4 Mei 1932	121.460	356.580	39.236	11.585	19.228
27 April 1932	121.477	352.814	43.001	11.535	16.818
20 " 1932	121.430	354.271	41.544	11.198	23.283
13 " 1932	121.449	356.753	39.055	11.267	34.834
6 " 1932	121.437	359.792	36.016	12.164	40.910
30 Mrt. 1932	121.432	360.529	35.278	11.725	51.087
5 Mei 1931	148.483	356.217	51.289	5.635	25.524
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
4 Mei '32	69.076	10.297	75.060	36.670	39.880	32 ¹⁹ / ₃₂
27 Apr. '32	62.621	23.351	58.284	35.283	43.662	37 ¹⁶ / ₃₂
20 " '32	57.606	9.149	72.840	34.585	42.158	36 ¹³ / ₃₂
13 " '32	55.386	12.259	78.447	32.824	39.696	32 ³ / ₃₂
6 " '32	51.111	9.993	79.542	33.644	36.646	29 ¹¹ / ₃₂
30 Mrt. '32	35.696	27.231	54.566	34.381	35.903	30 ²⁹ / ₃₂
5 Mei '31	34.415	5.999	58.572	35.512	52.265	52 ⁷ / ₃₂
22 Juli '14	11.005	14.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitent.	Wissels	Waarv. op het buitent.	Beleeningen	Renteloos voorschot v. d. Staat
29 Apr. '32	77.862	1.095	4.692	11.798	7.208	2.735	3.200
22 " '32	77.481	1.084	4.567	12.195	7.792	2.751	3.200
15 " '32	77.065	1.070	4.408	11.837	8.144	2.808	3.200
8 " '32	76.909	1.059	4.230	12.175	8.170	2.807	3.200
1 Mei '31	55.618	798	6.845	24.442	19.403	2.910	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Particulieren
29 Apr. '32	6.881	2.120	82.774	94	3.017	24.827
22 " '32	6.881	2.054	81.145	196	3.039	25.975
15 " '32	6.881	2.219	81.827	87	3.057	24.659
8 " '32	6.881	2.047	82.524	203	3.230	23.669
1 Mei '31	5.082	3.247	78.970	1.751	8.778	11.068
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluippost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

10 Mei 1932.

De vraag voor tarwe in importeerende landen was in de afgelopen week niet zoo levendig als in de daaraan voorafgaande weken en over het algemeen namen koopers een afwachtende houding aan. De aanleiding tot deze meereendeels apathische stemming vond haar hoofdoorzaak in de berichten, welke uit Noord-Amerika kwamen over de zomertarwe, waarvan de uitzaaai zoowel in de Ver. Staten als in Canada onder zeer gunstige omstandigheden geschiedt. Het zaaien ondervond eenige vertraging tengevolge van regen en vindt niet vroeg plaats, doch men is algemeen van oordeel, dat de toestand van den bodem gunstig is en een snelle en goede ontwikkeling zal bevorderen. In Canada heeft 30 pCt. van den uitzaaai plaats gevonden in Alberta, 35 pCt. in Saskatchewan en 75 pCt. in Manitoba. Men schat, dat de met tarwe bebouwde oppervlakte iets kleiner zal zijn dan in het vorige jaar, doch die van andere graansoorten grooter. Deze gunstige berichten hebben de minder gunstige over de te velde staande wintertarwe overstemd. Slechts als uitzondering werd een betere stemming gemeld tengevolge van de oogstberichten uit het wintertarwegebied. Het gemiddelde van de door 5 verschillende experts gepubliceerde oogstramingen geven een schatting van de opbrengst van wintertarwe van 461 miljoen bushels tegen 500 miljoen bushels een maand geleden. Het officiële April-rapport van de Amerikaanse regering schatte de opbrengst op 458 miljoen bushels. De koersen aan de termijnmarkt te Chicago, welke op het oogenblik sterk onder den invloed staan van de oogstberichten, waren op sommige dagen flauwer, doch meestal werden de verliezen later weder ingehaald. Vergeleken bij een week geleden was het slot $\frac{3}{4}$ dollarcent per 60 lbs. lager. Te Winnipeg daalden in het begin der week, evenals te Chicago, de prijzen, doch later trad een verbetering in, mede tengevolge van aankopen door de Russische regering, welke Manitoba-tarwe en Australische tarwe kocht voor Wladiwostok. Deze tarwe zegt men noodig te hebben wegens moeilijkheden in het transport vanuit Rusland. Het slot te Winnipeg was op 7 Mei 1 dollarcent hooger dan een week geleden. Gisteren was de markt gesloten. De koersen in Zuid-Amerika zijn eerst gedaald, daarna is het verlies weder ingehaald en zijn de prijzen vrijwel stabiel gebleven, tot einde der week weder een verbetering intrad. Het slot te Buenos Aires was 2 centavos, te Rosario 10 centavos per 100 KG. hooger dan een week geleden. Hoewel de Europeesche vraag in de vorige week niet levendig was, bestaat er toch aanleiding te verwachten, dat die weldra verbeteren zal, omdat Duitsland gedurende Mei en Juni den invoer van ongeveer 100.000 ton tarwe tegen verlaagd invoerrecht toegestaan heeft, waarvan de helft zal bestaan uit door de regering in den herfst van den Farm Board gekochte Hardwinter-tarwe. Bovendien heeft ook Spanje toestemming voor den invoer van 100.000 ton tarwe gegeven. De oogstvooruitzichten in Duitsland zijn volgens het laatste rapport iets verbeterd tegenover de vorige maand, doch in Oostenrijk en Hongarije wordt geklaagd over droog weer. Ook in Joego-Slavië zijn de boeren niet optimistisch en verwacht men niet zulk een groote opbrengst als in het vorige jaar. In Roemenië zijn de vooruitzichten over het algemeen goed.

De stemming voor rogge was in de afgelopen week bij voortdurend flauw. Nadat de prijzen voor Amerikaanse en Canadeesche rogge eerst verder zijn gedaald, is later eenige verbetering ingetreden en hebben exporteurs hun prijzen weder iets verhoogd. Aan de termijnmarkt te Chicago was het slot $1\frac{1}{2}$ dollarcent per 56 lbs. hooger dan een week geleden. Winnipeg sloot op 7 Mei 1 dollarcent hooger dan de vorige week. Voor Argentijnsche rogge zijn de prijzen gedaald, waardoor weder eenige zaken tot stand zijn gekomen. Groot waren de omzetten echter niet, evenmin als voor de Noord-Amerikaansche; koopers waren over het algemeen terughoudend.

De vraag voor maïs is vooral in het begin der week tegengevallen en toen verschillende booten ongeveer op denzelfden tijd binnenkwamen, trad een scherpe verlaging in, waardoor de geheele premie verloren ging, welke gedurende geruimen tijd voor aangekomen en spoedig verwachtte maïs was betaald. Bovendien onderging het geheele prijsniveau een verlaging tengevolge van lagere koersen in Zuid-Amerika en groote verscheppingen naar Europa. Men veronderstelt, dat deze groote verscheppingen mede veroorzaakt zijn door de plannen, welke in Argentinië schijnen te bestaan om een minimum-prijs voor maïs vast

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

Table with 4 columns: Item, 1932 tons, 1931 tons, 1930 tons. Rows include Productie, Voorraad overgebr. per 1/1, Consumptie, Weekontv. afscheephavens, etc.

Op de Londensche termijnmarkt veroorzaakten Meiliquidaties een geringen achteruitgang der noteringen. De markt was, zodra deze termijn afgewikkeld was, weder vast, met de volgende noteringen: Mei Sh. 4/3; Aug. Sh. 4/5; Dec. Sh. 4/9 en Mrt. Sh. 4/11 1/4; Rietsuiker basis. 96 pCt. c.i.f.

Op Java verkocht de V.I.S.P. nog slechts verdere ca. 3000 tons Superior en een klein partijtje Bruine Suiker.

Ook hier te lande waren het de Mei liquidaties, die de markt beheerschten. De noteringen van de Amsterdamsche termijnmarkt konden zich echter nogal handhaven, zij het dan ook op een ietwat lager peil. Het slot gaf het volgende beeld te zien: Mei f 5 1/4; Aug. f 5 1/2; Dec. f 5 7/8 en Jan. f 6.—; de omzet bedroeg 4450 tons.

KOFFIE.

De vaste stemming, welke reeds sedert eenigen tijd in Brazilië heerscht, hield ook in de afgelopen week aan en de kost- en vrachtaanbiedingen van Rio komen in de meeste gevallen wederom 1/2 ct. en van Santos 1/2 a 3/4 ct. hooger uit dan verleden week.

heid bedroeg volgens opgave van den Koffie-Raad 75.000 balen Santos, 10.000 balen Rio en 3000 balen Victoria, tezamen 88.000 balen. Sedert 1 Juli zijn thans vernietigd 3.393.000 balen Santos, 903.000 balen Rio en 266.000 balen Victoria, tezamen 4.562.000 balen. Met inbegrip van de 559.000 balen, welke vóór 1 Juli 1931 vernietigd zijn, komt nu de geheele hoeveelheid op 5.121.000 balen.

Een officieel bericht uit Brazilië meldde, dat tengevolge van de stijging van den Milreiskoers het uitvoerrecht van 15 goudshillings (dat sedert September van verleden jaar gegeven werd in dollars) vanaf 3 dezer moet worden betaald in Milreis. Daarvoor is vastgesteld een bedrag van 55 Milreis, wat bij den tegenwoordigen koers feitelijk een verhooging beteekent van meer dan 9 %.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos, omgerekend in cents per 1/2 K.G., komen op het oogenblik uit: voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping op ongeveer 27 1/4 a 28 ct., voor dito Prime Santos op ongeveer 27 1/2 a 28 1/2 en voor Rio type New-York 7 met beschrijving prompte verscheping, op ongeveer 22 1/4 a 22 1/2 ct.

In Nederlandsch-Indië steeg de prijs van Palembang Robusta met 1/4 ct. en die van Beukoelen en Mandheling Robusta met 1 ct. per 1/2 K.G., terwijl gewasschen Robusta f.a.q. zelfs 1 1/2 ct. hooger liep. De noteringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, Mei-verscheping, 17 1/4 ct.; Beukoelen Robusta, Mei-verscheping, 18 1/4 ct.; Mandheling Robusta, Mei-verscheping, 20 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Mei-verscheping, 23 1/2 ct., alles per 1/2 K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant. Gewasschen Robusta Juni/Juli verscheping wordt op het oogenblik tot 22 ct. per 1/2 K.G. cif aangeboden.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt liep de notering van Mei 1/8 ct. op, doch de andere maanden stegen 1 1/2 a 1 1/4 ct. — Mei staat thans 22 1/2 ct., September 22 1/2 ct. en de verder verwijderde maanden staan 22 1/2 ct. per 1/2 K.G. genoteerd.

De officiele loco-noteringen bleven alhier nog onveranderd 23 ct. per 1/2 K.G. voor Robusta en 28 ct. voor Superior Santos. De afzet van loco is echter nog steeds beperkt.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

WAN GROOTHANDELSPRIJZEN 1)

Large table with multiple columns: METALEN (ZILVER, IJZER, KOPER, TIN, LOOD), TEXTIELGOEDEREN (KATOEN, WOL), DIVERSEN (KOE-HUIDEN, KALK-SALPETER). Includes various grades and prices.

Western; vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74/5 K.G. Hongaarsche. 4) Tot Jan. 1928 Malting; van Jan. 1928 tot Notering Schotland 59/6. 5) 58/- . 7) 6 Mei. 8) 5 Mei.

	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.
9 Mei	\$ 6.54	\$ 6.50	\$ 6.42	\$ 6.42
2 Mei	„ 6.37	„ 6.32	„ 6.28	„ 6.28
25 April	„ 6.38	„ 6.27	„ 6.26	„ 6.28
18 April	„ 6.27	„ 6.18	„ 6.15	„ 6.15

De dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in April de aanvoer geweest is als volgt:

	1932 bn.	1931 bn.	1930 bn.
in Europa	1.056.000	1.134.000	1.189.000
„ Ver. Staten van Amerika	888.000	1.104.000	978.000
Totaal....	1.944.000	2.238.000	2.167.000

De Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste vier maanden van het jaar bedroegen 8.224.000 balen tegen 9.440.000 balen in 1931 en 8.466.000 balen in 1930.

De Afleveringen in April waren:

	1932 bn.	1931 bn.	1930 bn.
in Europa	946.000	963.000	999.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.004.000	1.164.000	1.003.000
Totaal....	1.950.000	2.127.000	2.002.000

De Afleveringen in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste vier maanden van het jaar waren 8.092.000 balen tegen 8.605.000 balen in 1931 en 8.050.000 balen in 1930.

Vanaf 1 Juli tot 1 Mei waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen 19.432.000 balen tegen 19.888.000 balen in 1930/31 en 18.505.000 balen in 1929/30, terwijl de Afleveringen bedroegen 19.057.000 balen tegen 19.497.000 balen in 1930/31 en 18.679.000 balen in 1929/30.

De zichtbare voorraad was op 1 Mei in Europa 2.291.000 balen tegen 2.181.000 balen op 1 April. In Amerika bedroeg hij 1.895.000 balen tegen 2.011.000 balen op 1 April.

In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Mei 4.186.000 balen tegen 4.192.000 balen op 1 April. Hij bedroeg op 1 Mei 1931 — 3.354.000 balen en op 1 Mei 1930 — 2.711.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Mei 6.682.000 balen tegen 6.548.000 balen op 1 April en 6.223.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Mei nog niet bekend is, doch die op 1 April bedroegen 27.844.000 balen en op 1 Mei 1931 — 21.281.000 balen).

Rotterdam, 10 Mei 1932.

THEE.

Nadat te Londen gedurende 2 weken geen thee-veilingen hadden plaats gevonden, werden deze in de afgelopen week weder geopend in een vaste stemming. Vooral de betere soorten hadden veel belangstelling. Gewone- en middenkwaliteiten konden van ¼—¾ d. in prijs stijgen. Bladsorteringen konden ongeveer vorige prijzen bedingen.

De Vereeniging voor de Thee-cultuur in Ned.-Indië publiceerde thee-aanvoeren en afleveringen met voorraden te Londen. De aanvoeren bedroegen gedurende April 22.404.000 lbs. tegenover 21.382.000 lbs. in April 1931. De afleveringen beliepen 64.544.000 lbs. (v.j. 51.601.000 lbs.). Ultimo April bedroegen de voorraden 171.169.000 lbs., tegenover 211.962.000 lbs. op 30 April 1931. Wij merken hierbij op, dat deze cijfers zijn samengesteld uit gegevens verschaft door Londensche pakhuisfirma's, die geacht worden 90 pCt. der totale aanvoeren te behandelen.

Nu er weder rechten worden geheven in Engeland, behoef men voortaan niet meer op deze weinig zeggende gegevens af te gaan.

Evenszoo publiceerde bovengenoemde vereeniging den totalen thee-uitvoer van Noordel. Britsch-Indië gedurende April t/m. Maart. Deze bedroeg 319.316.000 lbs. tegenover 323.014.000 lbs. in het seizoen April/Maart van het vorige jaar.

Amsterdam, 9 Mei 1932.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS							
	VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/ Finland per standaard van 4.672 M ³ .	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.	KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.	THEE Afl. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ K.G.	COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam	Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1924 = 100. tot 1925 = 100						
							In- voer	Uit- voer								
	f	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	f	%				
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,875	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,-	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,625	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-/10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,875	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-/10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,375	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-/5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,625	63,1	124	135	75,5	69,4
1931	110,75	69,3	-/3	8,4	8,-	42,7	25	40,7	42,50	50,3	15,375	42,9	117	136	62,6	57,9
Jan. 1930	147,50	93,9	-/7,375	20,7	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,875	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr. "	147,50	92,3	-/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,375	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart "	147,50	92,3	-/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April "	145,00	90,8	-/6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	59,50	70,4	26,125	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei "	145,00	90,8	-/6,125	17,2	9,775	52,1	33	53,8	68,6	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni "	142,50	89,2	-/5,625	15,8	9,275	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	76,1	70,4
Juli "	142,50	89,2	-/4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	73,5	67,9
Aug. "	140,00	87,6	-/4,125	11,6	7,975	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Sept. "	132,50	82,9	-/4	11,2	8,625	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Oct. "	130,00	81,4	-/4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,375	54,0	121	139	71,0	63,3
Nov. "	130,00	81,4	-/4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3
Dec. "	125,00	78,2	-/4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Jan. 1931	125,00	78,2	-/3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,125	50,7	96	121	67,1	59,4
Febr. "	125,00	78,2	-/3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,625	51,9	107	140	66,5	59,1
Maart "	125,00	78,2	-/3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4
April "	125,00	78,2	-/3,125	8,8	8,575	45,7	24,75	40,7	40,25	46,7	15,375	42,9	114	141	65,8	56,8
Mei "	110,00	68,9	-/3,125	8,8	8,575	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,125	39,4	127	133	64,5	56,8
Juni "	110,00	68,9	-/3	8,4	8,775	48,6	27	44,0	38,25	45,3	15,-	41,8	138	153	62,6	55,8
Juli "	100,00	62,6	-/2,5	7,0	7,90	42,1	25,50	41,5	38,50	45,6	14,125	39,4	122	142	60,6	55,6
Aug. "	100,00	62,6	-/2,375	6,7	7,525	40,1	23,75	38,7	37,50	44,4	13,375	37,3	125	146	58,7	58,1
Sept. "	100,00	62,6	-/2,375	6,7	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44,7	13,25	36,9	119	146	58,7	58,5
Oct. "	100,00	62,6	-/2,25	6,3	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	38,3	113	132	58,7	58,8
Nov. "	82,50	51,6	-/2,25	6,3	6,75	36,0	23	37,5	35	41,4	12,75	35,5	115	114	54,8	58,8
Dec. "	82,50	51,6	-/2,125	6,0	7,35	39,2	23	37,5	32	37,9	13,125	36,6	103	107	54,2	58,4
Jan. 1932	82,50	51,6	-/2	5,6	7,05	37,6	23	37,5	30	35,5	14,50	40,4	86	111	53,5	59,8
Febr. "	70,00	43,8	-/1,625	4,6	6,25	34,8	23	37,5	31	36,7	14,75	41,1	87	116	52,9	58,3
Maart "	70,00	43,8	-/1,5	4,2	5,90	31,5	23	37,5	29,25	34,6	14,-	39,0			51,6	56,0
April "	70,00	43,8	-/1,5	4,2	5,50	29,3	23	37,5			13,875	38,0				
2 Mei "	70,00	43,8	-/1,5	4,2	5,50	29,3	23	37,5			13,50	37,6				
9 Mei "	70,00	43,8	-/1,5625	4,4	5,75	30,7	23	37,5								

1) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence.

N.B. Alle Pondennoteringen vanaf 21 Sept. zijn op goudbasis omgerekend

DE TWENTSCHE BANK N.V.

GEVESTIGD TE AMSTERDAM

Maandstaat op 30 April 1932

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponeed	f	421.200,—
Deelnemingen in diverse ondernemingen	"	9.038.433,12
Effecten van Aandeelhouders ten eigen gebruik	"	32.827.050,—
Kassa en De Nederlandsche Bank	"	15.458.446,27
Wissels en Coupons	"	27.218.541,05
Nederl. Schatkistbiljetten en -Promessen	"	32.778.220,87
Daggeldleeningen	"	1.100.000,—
Bankiers in Binnen- en Buitenland	"	16.579.827,37
Eigen Effecten en Syndicaten	"	4.786.255,86
Prolongatiën gegeven	"	11.902.260,—
Debiteuren	f	148.978.228,24
af: loopende Promessen	"	13.787.000,—
		<hr/>
	"	135.191.228,24
Voorschotten tegen consignatiën	"	541.862,24
Gebouwen	"	8.000.000,—
		<hr/>
Totaal	f	295.843.325,02

CREDIT

Kapitaal	f	40.000.000,—
Reservefonds	"	17.000.000,—
Aandeelhouders voor gedeponeede Effecten als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f	421.200,—
in Leen-Depot	"	32.405.850,—
		<hr/>
	"	32.827.050,—
Zieken- en Pensioenfonds	"	5.860.745,05
Deposito's	"	80.916.871,64
Saldo te ontvangen en te leveren Effecten	"	685.434,18
Crediteuren	f	105.303.698,03
" voor gelden in het Buitenland	"	7.821.106,72
		<hr/>
	"	113.124.804,75
Te betalen Wissels	"	2.316.907,52
Geaccepteerd door derden	"	839.339,53
Diverse Rekeningen	"	2.272.172,35
		<hr/>
Totaal	f	295.843.325,02

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK, N.V.

AMSTERDAM

'S-GRAVENHAGE

ROTTERDAM

BATAVIA

AMOY, AMPENAN, BANDOENG, BOMBAY, CALCUTTA, CHERIBON, GORONTALO, HONGKONG, KOBE, MAKASSAR, MEDAN, MENADO, PALEMBANG, PASSOEROEAN, PEKALONGAN, PROBOLINGGO, SEMARANG, SHANGHAI, SINGAPORE, SOERABAYA, TEGAL, TELOK BETONG, TJILATJAP, TOKIO, WELTEVREDEN

DE NEDERLANDSCHE WERKGEVER

Wekelijksch Orgaan v/h. Verbond
van Nederlandsche Werkgevers

VERANTWOORDELIJKE REDACTIE:
Mr. P. W. J. H. CORT VAN DER
LINDEN EN Mr. A. N. MOLENAAR

ABONNEMENTS-
PRIJS VOOR
NIET LEDEN
f 6.— PER JAAR

Vraagt proefexemplaren bij het
Secretariaat: Kneuterdijk 8,
Telefoon No. 17510 · Den Haag

Beëdigd translatrice

voor Duitsch en
Engelsch vraagt
Vertaalwerk
(ook Fransch)

LEA HAUSDORFF
Adr. Mildersstraat 79 b, Rotterdam

• Een spiegelbeeld van het politiek-
en geestelyk leven in Duitschland, een
betrouwbaar en kritisch waarnemer
van het Duitsche- en Internationale
zakenleven is de „FRANKFURTER
ZEITUNG“, Duitschland's toon-
aangevend zakenblad.

Geïnteresseerden kunnen ver-
dere inlichtingen bekomen by
onzen Generaal-Vertegen-
woordiger voor Holland:
J. H. WEHN, VOORBURG (Z. H.)
Dr. BLOOKERSTRAAT 21

Tweede, omgewerkte druk van

Inleiding tot de Studie der Bedrijfs-huishoudkunde

door J. GROOTEN

Dir. der Levensverzekering-
Mij. N. O. G., Leeraar M.O.
Wiskunde en Boekhouden,
Amsterdam

Ingenaaid Gebonden
f 7.50 f 8.50

NIJGH & VAN DITMAR N.V.
UITGEVERS — ROTTERDAM

Practisch Administratieboek voor Huisseigenaren

Prijs gecartonneerd f 2.25

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij Nijgh & Van Ditmar N.V.
Uitgevers — Rotterdam.

Hier is de plaats om U als Abonné op te geven:

Gelieve mij vanaf heden te noteeren voor een abonnement op Economisch-Statistische Berichten (Algemeen Weekblad voor Handel, Nijverheid, Financiën en Verkeer) tegen den prijs van f 20.— per jaar (f 23.— buitenland).

Naam:

Adres:

Datum: